

RIKSDAGENS SVAR 15/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten och till vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringen har till 2013 års riksmöte överlämnat sin proposition med förslag till lag om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten och till vissa lagar som har samband med den (RP 30/2013 rd).

Beredning i utskott

Förvaltningsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (FvUB 5/2014 rd).

Beslut

Nu församlade riksmöte har antagit följande lagar:

Lag

om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

DEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs om brottsbekämpning inom försvarsmakten, vilken omfattar förebyggande och avslöjande av brott samt utredning av sådana brott som omfattas av ett militärdisciplinförfarande. I lagen föreskrivs dessutom om förfarandet i ett militärdisciplinärende, om de

påföljder som påförs i det samt om inledandet av ett militärrättegångsförfarande.

Bestämmelser om personer som lyder under ett militärdisciplinförfarande finns i

- 1) 45 kap. i strafflagen (39/1889),
 - 2) lagen om försvarsmakten (551/2007),
 - 3) värnpliktslagen (1438/2007),
 - 4) lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995),
 - 5) lagen om frivilligt försvar (556/2007),
 - 6) lagen om militär krishantering (211/2006),
- samt
- 7) lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning (577/2005).

I ett militärdisciplinförfarande får en sådan gärning undersökas där det finns skäl att misstänka att en person som lyder under ett militär-

disciplinförfarande har gjort sig skyldig till ett brott som avses i 2 § i militära rättegångslagen (326/1983). För en sådan gärning kan ett disciplinstraff påföras i ett disciplinärt förfarande eller dömas ut i en militärrättegång på det sätt som föreskrivs i denna lag och i militära rättegångslagen.

2 §

Förhållandet till annan lagstiftning

På brottsbekämpningen inom försvarsmakten tillämpas bestämmelserna om förebyggande, avslöjande och utredning av brott i polislagen (872/2011), förundersökningslagen (805/2011) och tvångsmedelslagen (806/2011) samt i någon annan lag, om inget annat följer av det som föreskrivs nedan.

DEL II

**MILITÄRDISCIPLINFÖRFARANDET
OCH UTREDNING AV BROTT**

2 kap.

Påföljder i ett disciplinärt förfarande

3 §

Disciplinstraff

I enlighet med vad som föreskrivs i 6 kap. 1 § 4 mom. i strafflagen är disciplinstraffen anmärkning, extra tjänstgöring, varning, utgångsförbud, disciplinbot och arrest.

Extra tjänstgöring förordnas eller döms ut för minst en och högst fem gånger.

Utgångsförbud meddelas eller döms ut för minst ett och högst femton dygn och disciplinbot föreläggs för minst en och högst trettio dagar.

Endast en domstol som avses i 5 och 6 § i militära rättegångslagen kan döma till arrest i ett förfarande enligt militära rättegångslagen. Till arrest döms i minst ett och högst trettio dygn.

Disciplinbotens penningbelopp för en dag är en femtedel av den bötfälldes genomsnittliga totala dagsinkomst, dock minst beloppet av den största dagpenning som utbetalas till den som tjänstgör med stöd av värnpliktslagen. För den som tjänstgör enligt värnpliktslagen eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor är beloppet av disciplinboten för en dag lika stort som dagpenningen eller, om personen i fråga inte får dagpenning, lika stort som den största dagpenning som utbetalas till den som tjänstgör med stöd av värnpliktslagen.

Ett disciplinstraff får inte påföras eller dömas ut villkorligt.

4 §

Påföljd som kan påföras i stället för bot eller disciplinstraff

För ett brott för vilket som påföljd föreskrivs böter, kan i stället för böter i en militärrättegång dömas till disciplinstraff eller i ett disciplinärt förfarande påföras disciplinstraff.

Har disciplinstraff föreskrivits som påföljd för ett brott, får böter dömas ut i stället för disciplinstraffet.

5 §

Gemensamt straff

För disciplinstraff samt för fängelsestraff på viss tid eller böter får det inte bestämmas ett gemensamt straff, och de får inte heller slås samman med ett fängelsestraff på viss tid.

Ska någon på en gång dömas till disciplinstraff för två eller flera brott, döms personen till ett gemensamt disciplinstraff. Till arrest får i ett sådant fall dömas i högst fyrtio dygn, till disciplinbot för högst fyrtio dagar och till utgångsförbud i högst tjugofem dygn.

I ett disciplinärt förfarande används endast en art av disciplinstraff som påföljd för ett och samma brott. Har någon gjort sig skyldig till flera brott som handläggs samtidigt av en disciplinär förman, ska endast ett disciplinstraff påföras.

6 §

Förvandlingsförbud

En obetald disciplinbot får inte förvandlas till fängelse. Förvandlingsförbudet gäller också sådan obetald disciplinbot som utgångsförbud eller arrest har förvandlats till.

7 §

Preskription

Vid tillämpningen av bestämmelserna om straffrättslig preskription jämföras disciplinstraff med böter.

8 §

Avräkning av tiden för frihetsberövande

Om den som döms till eller påförs disciplinstraff har varit berövad sin frihet med anledning av brottet innan ärendet har avgjorts, ska en avräkning enligt 6 kap. 13 § i strafflagen göras från disciplinstraffet.

När avräkningen enligt 1 mom. görs, motsvarar ett dygns frihetsberövande fyra gånger extra tjänstgöring, tre dygns utgångsförbud, disciplinbot för tre dagar samt ett arrestdygn.

9 §

Yrkesmilitärs disciplinstraff

En yrkesmilitär som avses i lagen om försvarsmakten kan i ett disciplinärt förfarande endast ges en anmärkning eller varning eller påföras disciplinbot.

3 kap.

En disciplinär förmans befogenheter

10 §

Disciplinära förmän

Disciplinära förmän är chefen för en grundenhet och dennes direkta förmän samt med de

begränsningar som föreskrivs i 12 § fältväbelen vid en grundenhet.

Underställda en disciplinär förmans disciplinära makt är de som är underordnade förmännen och som denne är direkt förmän för.

11 §

Begränsningar i uppgiften som disciplinär förmän

En disciplinär förmän får inte behandla ett ärende, om brottet har riktat sig mot förmannen personligen eller om förmannen har ett sådant förhållande till ärendet eller till en part att förmannens opartiskhet kan äventyras.

En förmän, som under sitt befäl har någon som endast tillfälligt har förordnats att utföra en särskild tjänstgöringsuppgift, har inte disciplinär makt i förhållande till denne. Förmannen ska dock sörja för verkställigheten av förundersökning och anmäla saken till den disciplinära förmannen för den som misstänks för ett brott.

Om den som misstänks för ett brott har underställt en annan disciplinär förmän innan ett disciplinärende har avgjorts, ska behandlingen av ärendet överföras till denna förmän.

Ett ärende som gäller ett brott kan hänskjutas till en högre disciplinär förmän för behandling, om de som medverkat till samma brott lyder under olika disciplinära förmäns bestraffningsbefogenheter. När ett brott har begåtts i en högre disciplinär förmans närvaro, kan denne förbehålla sig bestraffningsrätten.

12 §

Rätten att påföra disciplinstraff

Kommendören för ett truppförband och en disciplinär förmän som är överordnad kommandören har rätt att påföra samtliga disciplinstraff utom arrest.

Kommendören för en truppenhet har rätt att ge en anmärkning, förordna extra tjänstgöring och meddela utgångsförbud samt ge den som tjänstgör som värnpliktig eller fullgör frivillig militärtjänst för kvinnor en varning.

Chefen för en grundenhet har rätt att ge en anmärkning, förordna extra tjänstgöring och meddela utgångsförbud i minst ett och högst tio dygn samt ge den som tjänstgör som värnpliktig eller fullgör frivillig militärtjänst för kvinnor en varning.

Fältsväbelen vid en grundenhet har rätt att ge den som tjänstgör som värnpliktig eller fullgör frivillig militärtjänst för kvinnor en anmärkning samt förordna extra tjänstgöring högst tre gånger.

13 §

Huvudstabens behörighet att utfärda bestämmelser

Samma befogenheter som tillkommer den disciplinära förman som avses i 12 § har även en förman i motsvarande uppdrag. Huvudstaben bestämmer vem som ska anses vara en förman i motsvarande uppdrag. Dessutom kan huvudstaben, med avvikelse från föreskrifterna om de administrativa och militära befogenheterna, meddela föreskrifter om de inbördes disciplinära befogenheterna för de disciplinära förmän som är överordnade kommandören för ett truppförband.

4 kap.

Tvångsmedel i ett disciplinärt förfarande

14 §

Tvångsmedel och de myndigheter som har rätt att använda dem

Utöver vad som föreskrivs i denna lag föreskrivs det i tvångsmedelslagen om de tvångsmedel som får tillämpas på brott som avses i 2 § i militära rättegångslagen och om de myndigheter som har rätt att använda dem.

15 §

Gripande

Om upprätthållandet eller återställandet av disciplin, ordning eller säkerhet kräver det, får en person som ertappats eller på sannolika skäl misstänks för ett i 2 § i militära rättegångslagen avsett brott gripas.

16 §

Tjänsteman och militärperson som har rätt att gripa

Gripande får verkställas av

- 1) en person som tjänstgör som yrkesmilitär och är förman till den som ska gripas,
- 2) en militärperson i vakt-, jour- eller militärpolisuppdrag,
- 3) chefen för en militäravdelning som förordnats till militärt säkerhets- eller ordningsuppdrag, samt
- 4) en i 17 § avsedd anhållningsberättigad tjänsteman.

17 §

Anhållningsberättigad tjänsteman

Anhållande får verkställas av

- 1) kommandören för respektive truppenhet och en högre disciplinär förman,
- 2) garnisonschefen och garnisonskommandanten,
- 3) en officer som innehar en tjänst och som sköter ett militärpolisuppdrag.

Befälhavaren på ett krigsfartyg får besluta om att verkställa anhållande, om

- 1) den anhållningsberättigade tjänsteman som avses i 1 mom. inte kan nås på grund av att kommunikationsförbindelserna inte fungerar eller av något annat motsvarande skäl,
- 2) saken inte tål dröjsmål, och
- 3) anhållandet behövs för att den allmänna ordningen och säkerheten på fartyget ska kunna upprätthållas eller en allvarlig person- eller egendomsskada ska kunna förhindras.

18 §

Förvaring och bemötande av gripna, anhållna eller häktade personer

Gripna, anhållna eller häktade personer förvaras i högvakt eller annars under en militärmyndighets uppsikt eller i ett allmänt fängelse eller någon annan förvaringslokal.

I fråga om anhållna och gripna personer iaktas vad som föreskrivs om bemötandet av dem i lagen om behandlingen av personer i förvar hos polisen (841/2006).

Vad som i lagen om behandlingen av personer i förvar hos polisen bestäms om

1) polisen gäller en militärmyndighet i fråga om de personer som hålls i förvar hos militärmyndigheten,

2) polismän eller väktare gäller i 16 § i denna lag avsedda personer som har rätt att verkställa gripande och i 36 § 1 mom. 2 punkten avsedda tjänstemän,

3) chefen för en förvaringslokal gäller den tjänsteman som förordnats till chef för högvakten eller för någon annan övervakad lokal, och

4) den som ska avgöra rättelseyrkanden gäller den berörda kommandören för ett truppförband.

På bemötandet av häktade personer som står under en militärmyndighets uppsikt tillämpas vad som i lagen om behandlingen av personer i förvar hos polisen föreskrivs om bemötandet av häktade personer.

19 §

Underrättande om gripande och frigivande av den gripne

Den som har rätt att verkställa anhållande ska utan dröjsmål underrättas om att en person har gripits.

Den gripne ska friges utan dröjsmål efter det att förhöret avslutats eller annan grund för gripande inte längre föreligger, dock innan det har förflutit 24 timmar från gripandet, om det inte inom samma tid bestäms att den gripne ska anhållas.

20 §

Kroppsvisitation

Den som är berättigad att verkställa gripande har rätt att i samband med gripande, anhållande eller inledande av verkställigheten av arreststraff kroppsvisitera den som åtgärden gäller för att förvissa sig om att personen inte medför föremål eller ämnen som kan äventyra förvaringen eller med vilka personen kan utsätta sig själv eller andra för fara.

Farliga föremål och ämnen som avses i 1 mom. ska tas ifrån den som visiteras. De ska återlämnas vid frigivningen, om det inte finns hinder för detta enligt lag. Bestämmelser om förfarandet i fråga om alkoholdrycker och narkotika finns i 25 § 2 mom.

21 §

Tidsfrist för att väcka åtal

Bestämmelser om den tid som ska utsättas för väckande av åtal när svaranden är häktad finns i tvångsmedelslagen.

22 §

Beslag samt genomsökning av platser och personer

Förutom de myndigheter som nämns i tvångsmedelslagen får även en anhållningsberättigad tjänsteman som avses i 17 § 1 mom. i denna lag besluta om beslag samt om allmän husrannsakan och genomsökning av platser och personer.

Den som har rätt att gripa en person får dock utan sådant förordnande som avses i 1 mom. ta ett föremål i besittning i syfte att ta det i beslag, om ärendet inte tål dröjsmål. Den som har rätt att verkställa gripande får också företa allmän husrannsakan samt genomsökning av platser och personer utan sådant förordnande som avses i 1 mom., om syftet är att ta i beslag ett sådant föremål som har kunnat följas eller spåras på färsk gärning eller om genomsökningen behövs för att allvarlig skada på person, egendom eller miljö ska kunna förhindras.

Som genomsökning betraktas inte inspektion av ordningen i ett sådant utrustningsskåp som disponeras av den som tjänstgör enligt värnpliktslagen eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor eller inspektion av skicket på försvarsmaktens utrustning i skåpet.

Ett föremål som tagits i beslag kan så länge beslaget gäller förvaras i den militärmyndighets besittning som verkställt beslaget.

23 §

Alkohol- och narkotikatestning

De militärpersoner som enligt 16 § i denna lag har rätt att verkställa gripande får bestämma att en vid försvarsmakten tjänstgörande förare av ett motordrivet fordon eller den som utför något annat uppdrag som avses i 23 kap. i strafflagen ska genomgå prov för att det ska kunna konstateras om han eller hon intagit alkohol eller något annat berusningsmedel. Provet får utföras på den som utför ett köruppdrag eller något annat uppdrag som avses i 23 kap. i strafflagen eller den som står i beråd att påbörja ett sådant uppdrag. Den som vägrar genomgå provet och som utför ett köruppdrag eller ett annat uppdrag som avses i 23 kap. i strafflagen är skyldig att underkasta sig kroppsbesiktning enligt tvångsmedelslagen.

Det prov som avses i 1 mom. ska göras på ett sådant sätt och med en sådan metod att det inte medför onödigt eller oskälig olägenhet för den som undersöks.

Huvudstaben meddelar närmare föreskrifter om hur provet ska utföras.

Den information som fås genom alkohol- och narkotikatestning utgör information om hälsotillståndet. Denna information får endast hanteras av de personer som utifrån den ska besluta om ett köruppdrag eller något annat uppdrag som avses i 23 kap. i strafflagen. Om testresultatet förutsätter att en förundersökning som avses i 27 eller 35 § i denna lag inleds, ska testresultatet registreras i informationssystemet för militär-rättsvården som nämns i 106 §.

24 §

Omfattningen av användningen av tvångsmedel

Tvångsmedel får tillgripas på ett område eller fartyg som är i försvarsmaktens bruk samt även annanstans i situationer där användningen av tvångsmedel inte kan skjutas upp och handräckning från en polismyndighet inte kan erhållas snabbt.

I en privat bostad får allmän husrannsakan dock verkställas endast om syftet är att finna en person som ska gripas, anhållas eller häktas eller hämtas till förhör eller inställas inför domstol och som flyr då han eller hon blir förföljd, eller om syftet är att ta i beslag föremål som kunat spåras på färsk gärning.

25 §

Undersöknings- och genomsökningsrätt för kommandören för ett truppförband

Kommandören för ett truppförband har rätt att på ett område eller fartyg eller i ett fordon i försvarsmaktens bruk, dock inte i en privat bostad, låta verkställa undersökningar och genomsökningar som riktar sig mot personer som tjänstgör vid försvarsmakten och lyder under 45 kap. i strafflagen och egendom som är i deras besittning, för utövande av tillsyn över att bestämmelserna om försvarsmaktens vapen, skjutförnödenheter och sprängämnen och bestämmelserna om narkotika och alkoholdrycker iakttas eller för upptäckande av överträdelse av dessa bestämmelser.

Försvarsmaktens egendom, såsom vapen, skjutförnödenheter och sprängämnen, som personer som avses i 1 mom. olovligen innehar samt narkotika och alkoholdrycker som de innehar olagligt eller olovligen får tas i förvar. Utöver vad som föreskrivs i 60 § 2 mom. och 60 a § i alkohollagen (1143/1994) får en alkoholdryck i ett öppnat eller öppet kärl förstöras genom beslut av en tjänsteman eller en militärperson som har rätt att verkställa gripande. Om inte alkoholdrycken döms förverkad med stöd av 10 kap. i strafflagen, ska den återlämnas vid en lämplig tidpunkt

och senast vid tidpunkten för hemförlovningen eller befrielsen från annan tjänstgöring. Bestämmelser om förfarandet vid innehav av narkotika finns i narkotikalagen (373/2008).

5 kap.

Förundersökning

Principer

26 §

Principer som ska iakttas vid förundersökning

Vid förundersökning ska i synnerhet följande principer enligt förundersökningslagen och tvångsmedelslagen iakttas:

- 1) proportionalitetsprincipen,
- 2) principen om minsta olägenhet,
- 3) objektivitetsprincipen,
- 4) finkänslighetsprincipen,
- 5) oskyldighetspresumptionen,
- 6) gärningsmannens rätt att inte medverka till utredningen av ett brott som han eller hon begått.

Förundersökning i ett truppförband

27 §

Förrättande av förundersökning

Då ett brott som avses i militära rättegångslagen har kommit till en disciplinär förmans kännedom eller då det finns skäl att misstänka att ett sådant brott har begåtts, ska den disciplinära förmannen utan dröjsmål se till att förundersökning görs. Vid undersökningen tillämpas utöver denna lag vad som föreskrivs om förundersökning i brottmål.

Förundersökning ska också göras när en åklagare som avses i 4 § 1 mom. i militära rättegångslagen förordnar det.

28 §

Tjänstemän som gör förundersökning

Den disciplinära förman i vars underlydande trupp eller förvaltningsenhet ett brott har begåtts eller den som misstänks för brottet tjänstgör sörjer för att förundersökning görs. Vid behov kan också en högre disciplinär förman sörja för att förundersökning görs. Den tjänsteman som sörjer för att förundersökning görs är samtidigt undersökningsledare eller förordnar en av sina underlydande till undersökningsledare.

Har en högre disciplinär förman fått kännedom om att en lägre förman inte vidtagit åtgärder med anledning av ett brott, ska förmannen om sakens natur det kräver förordna att förundersökning görs eller själv ta upp saken till behandling.

När ett brott som avses i militära rättegångslagen undersöks ska den som leder undersökningen vara en anhållningsberättigad tjänsteman som avses i 17 § 1 mom. i denna lag eller chefen för en grundenhet. Fältväbeln vid en grundenhet kan leda undersökningen i ett ärende där det görs förundersökning enligt 29 § 2 mom. och där en i 12 § 4 mom. nämnd påföljd kan påföras. Den som verkar som utredare ska vara tjänsteman vid försvarsmakten och ha tillräcklig utbildning för förundersökning.

En disciplinär förman kan be tjänstemän som avses i 36 § att göra förundersökning. Om förundersökningen överförs till huvudstaben, ska den tjänsteman som avses i ovan nämnda paragraf också vara undersökningsledare. Bestämmelser om befogenheterna för huvudstabens tjänstemän vid förundersökning finns i 37 §.

Om undersökningens opartiskhet, brottets allvarlighet eller sakens natur i övrigt kräver det, ska undersökningen helt och hållet överföras till polisen. När ett ärende helt och hållet överförs till polisen för undersökning, flyttas också undersökningsledarskapet över på polisen. Enskilda förhör och andra undersökningsåtgärder kan ges i uppdrag åt polisen.

29 §

Förundersökningens omfattning

Förundersökning görs i den omfattning som arten av det ärende som undersöks och avgörandet eller åtalsprövningen i ett disciplinärende förutsätter.

Om den misstänkte erkänner den gärning som undersöks, kan förundersökningen avslutas och ärendet ges till den disciplinära förmannen för avgörande förutsatt att

- 1) gärningen är ringa,
- 2) det är klart att målsäganden inte har några krav, och
- 3) det med beaktande av sakens utredda natur utifrån en helhetsbedömning är onödigt att förundersökningen fortgår.

30 §

Avstående från att göra förundersökning samt avslutande av förundersökningen

En disciplinär förman kan avstå från att göra förundersökning eller avsluta en redan påbörjad förundersökning, om förmannen utgående från till buds stående material anser att den misstänkta gärningen uppenbarligen har berott på ouppmärksamhet, tanklöshet eller okunnighet som med beaktande av omständigheterna är ursäktlig eller om gärningen annars ska anses vara ringa med hänsyn till upprätthållandet av disciplin och ordning.

Den disciplinära förman som avses i 1 mom. eller en disciplinär förman som är överordnad denne får förordna att förundersökning ska göras eller inledas på nytt, om det på grund av nya omständigheter som kommit fram i ärendet finns ett motiverat skäl till detta.

31 §

Förhör med parterna

Den misstänkte och målsäganden ska förhöras vid förundersökningen. En målsägande som uppenbarligen inte har sådan information som klargör det ärende som undersöks behöver inte

förhöras, om målsäganden annars har gett de uppgifter som behövs för att disciplinärendet ska kunna avgöras. En part ska själv vara närvarande vid förhöret.

En part får dock avge sin utsaga per telefon eller med hjälp av något annat medium för dataöverföring, om detta inte medför olägenhet eller äventyrar undersökningens tillförlitlighet. I fråga om den misstänkte är en förutsättning dessutom att ärendet är obetydligt och att personligt hörande skulle fördröja behandlingen av ärendet avsevärt på grund av att personen tjänstgör på ett fartyg eller på grund av andra särskilda omständigheter. Trots nämnda begränsningar får smärre kompletteringar av ett tidigare förhör med den misstänkte göras per telefon eller med hjälp av något annat medium för dataöverföring.

32 §

Förhørsledare

Förhørsledaren ska vara någon annan än den direkta förmannen till den som misstänks för ett brott. Den direkta förmannen får dock förrätta ett förhör i en enkel och klar sak där det finns en etablerad påföljdspraxis, om det inte finns någon annan förhørsledare att tillgå på grund av att den misstänkte tjänstgör på ett fartyg eller på grund av andra särskilda omständigheter.

33 §

Utlåtande av en militärjurist

Den disciplinära förmannen ska inhämta utlåtande av en militärjurist i ett ärende, om detta inte orsakar betydande dröjsmål med handläggningen av ärendet. Utlåtande behöver inte inhämtas i enkla och klara ärenden.

34 §

Avslutande åtgärder och tilläggsundersökning

Innan ett disciplinärende avgörs ska den misstänkte ges tillfälle att bekanta sig med det material som samlats in vid förundersökningen, inklusive utlåtandet av en militärjurist, och avge

sin utsaga om det. Den misstänkte kan avge sin utsaga också per telefon eller med hjälp av något annat medium för dataöverföring, om de förutsättningar som anges i 31 § 2 mom. uppfylls. Då ska den misstänkte vid behov få en muntlig redogörelse för det väsentliga innehållet i det material som samlats in vid förundersökningen. Motsvarande tillfälle ska på begäran ges målsäganden.

Den misstänkte behöver inte ges sådant tillfälle som avses i 1 mom., om

1) förundersökningen har gjorts på det sätt som avses i 29 § 2 mom. och det inte har kommit fram några sådana nya omständigheter eller någon sådan ny utredning i ärendet som den misstänkte ska höras om, eller

2) disciplinbeslutet är friande.

En parts utsaga ska tas in i förundersökningsprotokollet. En part får be om att åtgärder för tilläggsutredning vidtas. Begäran ska göras utan oskäligt dröjsmål sedan parten har bekantat sig med förundersökningsmaterialet. De åtgärder för tilläggsutredning som parten begär ska vidtas, om parten visar att de kan inverka på ärendet och om de inte orsakar oskäligen kostnader i förhållande till ärendets natur.

Den disciplinära förmannen ska sörja för att de åtgärder som avses i 1 och 3 mom. vidtas.

Förundersökning vid huvudstaben

35 §

Förundersökning som görs av huvudstaben

Huvudstaben kan göra förundersökning på begäran av en disciplinär förman, då

1) ett brott behandlas som ett militärt rättegångsärende eller i ett militärdisciplinförfarande,

2) för brottet föreskrivs straff i 40 kap. i strafflagen och den som misstänks för brottet är en militärperson i försvarsmaktens tjänst,

3) för brottet föreskrivs straff i 40 kap. i strafflagen och den som misstänks för brottet är en annan person i försvarsmaktens tjänst än en militärperson, förutsatt att också en militärperson på sannolika skäl kan misstänkas för brottet,

4) det är fråga om ett brott som avses i 2 § 2 mom. i militära rättegångslagen och som har begåtts inom ett område, på ett fartyg, i ett luftfartyg eller ett fordon som är i försvarsmaktens besittning eller det riktar sig mot försvarsmaktens egendom och har begåtts i en tjänstgöringsuppgift och den som misstänks för brottet är en annan person i försvarsmaktens tjänst än en militärperson, förutsatt att också en militärperson på sannolika skäl kan misstänkas för brottet.

Huvudstaben ska göra förundersökning, om en åklagare som avses i 4 § 1 mom. i militära rättegångslagen förordnar detta.

36 §

Huvudstabens tjänstemän som sköter förundersökning

Förundersökning görs och de befogenheter som har samband med detta utövas av tjänstemän vid huvudstaben enligt följande:

1) försvarsmaktens assessor och en militärjurist utövar de befogenheter som har föreskrivits för en polisman som hör till befälet och för en anhållningsberättigad tjänsteman,

2) överdetektiven och en yrkesmilitär som avses i lagen om försvarsmakten och som har förordnats till en förundersökningsuppgift eller en annan tjänsteman som är anställd vid försvarsmakten och har förordnats till uppgiften utövar de befogenheter som har föreskrivits för en polisman och utredare.

Bestämmelser om tjänster, om utnämning till tjänster, förordnande till en uppgift och behörighetsvillkor för tjänster och uppgifter i fråga om de tjänstemän som avses i 1 mom. finns i lagen om försvarsmakten.

37 §

Huvudstabens tjänstemäns befogenheter vid förundersökning

I fråga om befogenheterna för de tjänstemän vid huvudstaben som sköter förundersökning i ett sådant uppdrag som avses i 35 § gäller vad som i förundersökningslagen, tvångsmedelsla-

gen eller någon annanstans i lag föreskrivs om en polismans befogenheter vid förundersökning av brott. De nämnda tjänstemännen har dock av de hemliga tvångsmedel som avses i 10 kap. i tvångsmedelslagen till sitt förfogande endast

- 1) inhämtande av basstationsuppgifter,
- 2) systematisk observation,
- 3) teknisk avlyssning, med undantag för bostadsavlyssning,
- 4) optisk observation,
- 5) teknisk spårning av föremål, ämne eller egendom,
- 6) inhämtande av identifieringsuppgifter för teleadresser eller teleterminalutrustning.

38 §

Assistans av polisen och samverkan med polisen

Om huvudstaben inte har befogenhet att utföra en åtgärd som behövs för skötseln av ett uppdrag enligt 35 §, kan polisen på en skriftlig begäran av en tjänsteman som nämns i 36 § 1 mom. 1 punkten utföra en sådan enskild åtgärd som polisen har befogenhet till.

Polisen lämnar över de upptagningar och handlingar som erhållits genom en åtgärd som avses i 1 mom. till huvudstabens tjänstemän. Polisen får lämna över upptagningarna och handlingarna obehandlade. Då svarar huvudstabens tjänstemän för att upptagningarna och handlingarna granskas samt för andra uppgifter med anknytning till behandlingen av informationen på det sätt som föreskrivs i 10 kap. i tvångsmedelslagen.

När sakens natur kräver det utförs ett uppdrag enligt 35 § i samverkan med polisen.

Huvudstaben och den polismyndighet som saken gäller kommer överens om undersökningsledare och vid behov om övriga frågor som har samband med uppdraget.

39 §

Överföring av ett uppdrag till polisen

Om undersökningens opartiskhet eller brottets allvarighet förutsätter det, ska ett uppdrag

enligt 35 § i dess helhet överföras till polisen. Ett uppdrag kan även annars föras över till polisen när ärendets art kräver det. Polisen har också av ett särskilt skäl rätt att på eget initiativ överta ett ärende, där huvudstaben gör förundersökning, för att undersöka det.

40 §

Anmälningsskyldighet

De tjänstemän vid huvudstaben som sköter förundersökning ska till polisen anmäla ett brott som avses i 35 §, en åtgärd som de har inlett för att utreda brottet samt utan onödigt dröjsmål om de använder hemliga tvångsmedel som nämns i 37 § för att utreda brottet. De tjänstemän vid huvudstaben som sköter förundersökning beslutar tillsammans med polisen vilka brott som omfattas av anmälningsskyldigheten och om anmälningsförfarandet. Uppgifterna får lämnas ut med hjälp av en teknisk anslutning eller annars elektroniskt.

41 §

Avslutande av förundersökning

När förundersökningen blivit klar ska huvudstabens tjänstemän eller polisen överlämna det ärende de undersökt till den disciplinära förmannen för behandling.

Huvudstabens tjänstemän ska överlämna ett vid försvarsmakten upprättat förundersökningsprotokoll, som gäller ett brott som begåtts av en civil person som är anställd vid försvarsmakten, till behörig åklagare, om inte ärendet har behandlats i enlighet med 24 § i statstjänstemannalagen (750/1994) eller om inget annat föranleds av 10 kap. 2 § i förundersökningslagen.

En förundersökning avslutas utan att ärendet överlämnas till den disciplinära förmannen eller åklagaren för behandling, om det vid undersökningen har blivit klart att inget brott har begåtts eller att straffyrkande inte kan framställas mot någon eller något annat offentlighetsrättsligt krav som grundar sig på ett brott inte kan riktas mot någon. Att förundersökningen har avslutats ska

emellertid meddelas den disciplinära förmannen eller åklagaren.

Huvudstabens rätt att få uppgifter i samband med förundersökning

42 §

Rätt att få uppgifter ur vissa myndigheters register

För skötsel av ett uppdrag enligt 35 § har huvudstaben trots sekretessbestämmelserna rätt att få uppgifter som är nödvändiga för att uppdraget ska kunna skötas, som följer:

1) ur befolkningsdatasystemet uppgifter i enlighet med 13—17 § i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009),

2) ur bötesregistret uppgifter om bötesstraff och verkställigheten av dem, ur det i justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem ingående rikssystemet för behandling av diarie- och ärendehanteringssuppgifter uppgifter om brottmål som är eller har varit anhängiga hos åklagarmyndigheterna eller vid domstol och ur registret över avgöranden och meddelanden om avgöranden uppgifter om avgöranden i brottmål och om avgörandenas laga kraft, om sådan information kan fås,

3) ur det fordonstrafikregister som avses i lagen om fordonstrafikregistret (541/2003) uppgifter om ägare eller innehavare,

4) uppgifter ur det register för disciplinavgöranden om vilket föreskrivs i 118 §,

5) uppgifter ur det värnpliktsregister som avses i värnpliktslagen,

6) uppgifter ur registret över krishanteringspersonal som avses i lagen om militär krishantering,

7) uppgifter ur Försvarsutbildningsförningens register som avses i lagen om frivilligt försvar,

8) av de myndigheter som begärt handräckning de uppgifter som behövs för att handräckning ska kunna ges.

Bestämmelser om rätten att få uppgifter finns dessutom i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003), lagen om behandling av personuppgifter vid verkställighet av straff (422/2002), lagen om försvarsmakten och någon annanstans i lag.

De uppgifter som avses i denna paragraf får lämnas ut avgiftsfritt och även med hjälp av en teknisk anslutning eller annars elektroniskt på det sätt som om detta överenskomms med den registeransvarige.

43 §

Rätt att få uppgifter av en annan myndighet

Huvudstaben har rätt att av en myndighet samt av en sammanslutning och person som har anförtrots en offentlig uppgift, avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter och handlingar som behövs för att ett uppdrag enligt 35 § ska kunna utföras, om inte lämnande av sådana uppgifter eller handlingar till huvudstaben eller användningen av uppgifterna som bevis har förbjudits eller begränsats i lag.

Beslut att inhämta sekretessbelagda uppgifter fattas av en tjänsteman som nämns i 36 § 1 mom. 1 punkten.

44 §

Rätt att få uppgifter av en privat sammanslutning

Huvudstaben har rätt att av ett teleföretag och en sammanslutningsabonnent få kontaktuppgifter om en sådan teleanslutning som inte nämns i en offentlig katalog, eller uppgifter som specificerar en teleanslutning, en e-postadress, en annan teleadress eller teleterminalutrustning, om uppgifterna behövs i ett enskilt fall för att ett uppdrag enligt 35 § ska kunna utföras. Huvudstaben har motsvarande rätt att få distributionsadressuppgifter av en sammanslutning som bedriver postverksamhet.

6 kap.

Avslutande av ett disciplinärende

45 §

Åtgärder sedan förundersökningen avslutats

Den disciplinära förmannen ska utan oskäligt dröjsmål utgående från förundersökningsprotokollet besluta vilka åtgärder som disciplinärendet ger anledning till.

46 §

Avgörande av ett ärende i ett disciplinärt förfarande och påförande av ett disciplinStraff

Ett brott som enligt allmän straffpraxis inte kan förutses medföra strängare straff i domstol än böter får behandlas i ett disciplinärt förfarande.

Ett disciplinStraff får påföras, om den som är misstänkt för ett brott har erkänt gärningen eller om det annars kan anses klart att personen är skyldig.

Ett ärende får dock inte behandlas i ett disciplinärt förfarande, om

1) den som begått brottet inte längre lyder under 45 kap. i strafflagen,

2) målsäganden inte har samtyckt till att ärendet behandlas i ett disciplinärt förfarande utan yrkar att ärendet ska behandlas i domstol,

3) åtal för något av flera brott ska väckas vid domstol och brotten står i samband med varandra, eller

4) någon av dem som medverkat till ett och samma brott ska åtalas vid domstol och det inte anses ändamålsenligt att ärendet avgörs särskilt för sig.

47 §

Överföring till en högre disciplinär förman

Räcker en disciplinär förmans behörighet inte till för avgörande av ett ärende eller är förmanen jävig, ska ärendet hänskjutas till en högre disciplinär förman.

48 §

Överföring till åklagaren

Bestämmelser om hänskjutande av ett ärende till behörig åklagare finns i militära rättegångslagen.

Har förundersökning gjorts i ett ärende på förordnande av åklagaren, ska den disciplinära förmannen meddela åklagaren sitt avgörande med anledning av förundersökningen. Efter att ha fått meddelandet kan åklagaren ta ärendet till åtalsprövning, om ärendets art det kräver eller det annars finns särskilda skäl till det.

49 §

Omständigheter som påverkar övervägningen av disciplinStraff

Ett disciplinStraff ska stå i rätt förhållande till brottet och vara ändamålsenligt med tanke på gärningsmannens tjänstgöringsställning. Ett disciplinStraff ska dömas ut eller påföras med beaktande av enhetligheten i straffpraxis. När arten och storleken av ett disciplinStraff övervägs, ska de grunder som enligt strafflagen påverkar gärningens straffbarhet och gärningsmannens eventuella tidigare disciplinStraff beaktas.

Ett disciplinStraff kan skärpas, om

1) brotten varit flera,

2) gärningen begåtts i närvaro av församlade militärpersoner så att den kan äventyra disciplinen och ordningen, eller om

3) gärningsmannen missbrukat sin förmansställning när han eller hon begick brottet.

Ett disciplinStraff kan lindras, om gärningen föranletts av att en förmans klandervärda betende har varit ägnat att minska gärningsmannens förmåga att följa lagen.

50 §

Prioritering av lindrigare disciplinStraff

Som disciplinStraff ska användas anmärkning, extra tjänstgöring eller utgångsförbud i högst tio dygn, om inte brottets art eller brottens antal, upprätthållandet av disciplin och ordning,

gärningsmannens tidigare tjänstgöring eller andra omständigheter som gäller brottet eller gärningsmannen förutsätter att ett annat disciplinstraff påförs.

51 §

Hörande av den misstänkte när ett disciplinärende avgörs

Innan ett disciplinärende avgörs ska den disciplinära förmannen höra den misstänkte personligen, om detta inte på grund av särskilda omständigheter avsevärt fördröjer behandlingen av ärendet och det inte finns skäl att anta att hörande främjar behandlingen av ärendet. Den disciplinära förmannen kan höra den misstänkte per telefon eller med hjälp av ett annat medium för dataöverföring, om de förutsättningar som anges i 31 § 2 mom. för sådant hörande uppfylls.

Om den disciplinära förmannen finner att den misstänkte har gjort sig skyldig till någon annan gärning än en sådan som avses i 29 § 2 mom. eller till en gärning med anledning av vilken han eller hon har hörts enligt 34 § 1 mom., ska den misstänkte höras på nytt.

52 §

Disciplinbeslutets slutresultat

I ett disciplinärende är beslutet fällande eller friande.

Även om ett disciplinbeslut är fällande behöver ett disciplinstraff inte påföras, om gärningen har berott på ouppmärksamhet, tanklöshet eller okunnighet som med beaktande av omständigheterna är ursäktlig eller om gärningen annars ska anses vara ringa med hänsyn till upprätthållandet av disciplin och ordning.

53 §

Disciplinbeslutets innehåll

Beslutet i ett disciplinärende ska vara skriftligt. Av beslutet ska framgå

1) den disciplinära förman som avgjort ärendet och datum för beslutet,

- 2) parternas namn,
- 3) ett referat av ärendet,
- 4) motiveringar,
- 5) tillämpade bestämmelser,
- 6) slutresultatet samt vid behov disciplinstraffets art och storlek samt den avräkning som eventuellt ska göras från disciplinstraffet.

54 §

Delgivning av disciplinbeslut

Ett fällande disciplinbeslut ska delges den som påförts disciplinstraff samt på begäran målsäganden. På delgivningsexemplaret av beslutet ska det antecknas när beslutet har delgetts den som påförts disciplinstraffet. I delgivningsexemplaret av beslutet ska det ingå en anvisning om hur den som påförts disciplinstraff kan föra ärendet till en högre disciplinär förman eller domstol för avgörande.

Har ett disciplinstraff med stöd av 52 § 2 mom. inte påförts, ska beslutet utan dröjsmål meddelas parterna på ett bevisligt sätt. Har ett förundersökningsprotokoll upprättats i ärendet, ska det dessutom göras en anteckning om avgörandet i protokollet.

Ett friande disciplinbeslut ska utan dröjsmål meddelas parterna på ett bevisligt sätt. Har ett förundersökningsprotokoll upprättats i ärendet, ska det dessutom göras en anteckning om avgörandet i protokollet.

7 kap.

Ändringssökande

55 §

Rätt att söka ändring

I ett disciplinbeslut av kommendören för en truppenhet, chefen för en grundenhet eller fältväbeln vid en grundenhet får ändring sökas (*begäran om avgörande*) hos kommendören för truppförbandet.

I ett disciplinbeslut av kommendören för truppförbandet eller av en disciplinär förman

som är överordnad denne och i ett beslut som kommendören för truppförbandet har fattat med anledning av en begäran om avgörande får ändring sökas genom besvär (*disciplinbesvär*). Bestämmelser om behörig domstol finns i 5 och 6 § i militära rättegångslagen.

Rätt att söka ändring har endast den som har påförts ett disciplinstraff eller den som i enlighet med 52 § 2 mom. inte har påförts ett disciplinstraff.

56 §

Temporärt förordnande

Om ett disciplinbeslut får verkställas innan beslutet har vunnit laga kraft, kan kommendören för truppförbandet med anledning av en begäran om avgörande och domstolen med anledning av disciplinbesvär, innan ärendet avgörs bestämma att disciplinbeslutet tills vidare inte ska verkställas eller verkställigheten inte fortgå.

57 §

Innehållet i begäran om avgörande

I en begäran om avgörande ska skriftligen meddelas följande:

- 1) det disciplinbeslut som överklagas,
- 2) till vilka delar beslutet överklagas,
- 3) vilka ändringar som yrkas i beslutet,
- 4) på vilka grunder ändring yrkas, och till vilka delar motiveringarna till beslutet är felaktiga enligt den som begär avgörande.

58 §

Framställande av begäran om avgörande

Begäran om avgörande ska framställas inom sju dagar från delfäendet av disciplinbeslutet. Vid framställande av begäran om avgörande ska vad som föreskrivs i 61 § 2—4 mom. om anförande av besvär iakttas. En begäran om avgörande som kommit in efter föreskriven tid prövas inte.

59 §

Beslut av kommendören för truppförbandet på begäran om avgörande

Kommendören för truppförbandet ska ge ett skriftligt beslut på en begäran om avgörande. Den disciplinära förman som har fattat disciplinbeslutet ska överlämna materialet i ärendet och sitt utlåtande över begäran om avgörande till kommendören för truppförbandet. Kommendören för truppförbandet kan höra den som framställt begäran om avgörande och den disciplinära förman som fattat disciplinbeslutet, om detta främjar avgörandet av ärendet.

Kommendören för truppförbandet kan med anledning av begäran om avgörande upphäva disciplinbeslutet, lindra det påförda disciplinstraffet eller låta beslutet stå. Kommendören för truppförbandet kan inte ändra disciplinbeslutet till nackdel för den som framställt begäran om avgörande. På innehållet i ett beslut som fattas på begäran om avgörande tillämpas vad som i 53 § föreskrivs om innehållet i ett disciplinbeslut.

Kommendören för truppförbandet ska meddela ett beslut på en begäran om avgörande inom sju dagar från den dag då begäran om avgörande har kommit in.

I 55 § 2 mom. föreskrivs om sökande av ändring i ett beslut som kommendören för truppförbandet har fattat med anledning av en begäran om avgörande. Kommendören för truppförbandet ska till det beslut som fattats med anledning av en begäran om avgörande foga en skriftlig anvisning för sökande av ändring.

60 §

Disciplinbesvärens innehåll

I en besvärsskrift som ska riktas till den behöriga domstolen ska följande anges:

- 1) det disciplinbeslut som överklagas,
- 2) till vilka delar beslutet överklagas,
- 3) vilka ändringar som yrkas i beslutet,

4) på vilka grunder ändring yrkas, och till vilka delar motiveringarna till beslutet är felaktiga enligt ändringssökandens åsikt,

5) de bevis som man önskar stödja sig på och vad man vill bevisa genom vart och ett av dem,

6) en eventuell begäran om att ärendet ska handläggas i ett skriftligt förfarande.

I besvärsskriften ska meddelas parternas namn och kontaktuppgifterna till deras lagliga företrädare, ombud eller biträde, den postadress och eventuellt annan adress till vilken uppmaningar, kallelser och meddelanden i ärendet kan sändas till ändringssökanden samt telefonnumren till parterna och till vittnen eller andra som ska höras. Kontaktuppgifterna till parterna och till vittnen och andra som ska höras ska också meddelas på lämpligt sätt. Uppgifterna behöver dock inte meddelas, om de finns i förundersökningsprotokollet eller i annat material som annars ska tillställas domstolen.

Besvärsskriften ska undertecknas av ändringssökanden, eller om han eller hon inte har upprättat den, av den som har upprättat skriften.

Till besvärsskriften ska fogas de handlingar som ändringssökanden åberopar och som inte finns i det material som annars tillställs domstolen.

61 §

Anförande av disciplinbesvär

Disciplinbesvär ska anföras inom sju dagar från delfåendet av beslutet i fråga.

Besvärsskriften ska inom föreskriven tid lämnas till den disciplinära förman som har fattat disciplinbeslutet eller till den domstol som avses i 55 § 2 mom. Besvärsskriften får också lämnas till chefen för den grundenhet eller fältväbeln vid den grundenhet där ändringssökanden tjänstgör eller till jourhavande vid truppförbandet.

Tjänstgör ändringssökanden i en trupp som är åtskild från hans eller hennes enhet eller på ett fartyg ute till havs, får besvärsskriften lämnas också till chefen för truppen eller fartygets befälhavare. Har ändringssökanden berövats sin frihet, får besvärsskriften också lämnas till che-

fen för högvakten eller för någon annan förvaringslokal.

Har besvärsskriften lämnats in till en annan myndighet som avses i 2 eller 3 mom. än domstolen, ska mottagaren på skriften anteckna dess ankomstdag och utan dröjsmål överlämna skriften till den disciplinära förman som avgjort ärendet.

62 §

Den disciplinära förmannens skyldigheter

Ändringssökanden har rätt att anlita biträde, och ändringssökandens rätt att upprätta en besvärsskrift ska tryggas. Den disciplinära förmannen ska se till att ändringssökanden har möjlighet att skaffa sig ett biträde och upprätta en besvärsskrift samt att delta i domstolsbehandlingen av disciplinbesvären.

Den disciplinära förman som fattat disciplinbeslutet ska omedelbart sända besvärsskriften till kansliet vid den domstol som avses i 55 § 2 mom. tillsammans med det förundersökningsprotokoll som upprättats i disciplinärendet, eventuellt beslut som fattats på en begäran om avgörande samt andra handlingar och sitt utlåtande i ärendet.

Har disciplinbesvär sänts direkt till domstolen, ska den disciplinära förmannen på begäran av domstolen sända domstolen det förundersökningsprotokoll som upprättats i disciplinärendet samt andra handlingar i ärendet och sitt utlåtande.

63 §

Förberedelse i domstol

Disciplinbesvär blir anhängiga då besvärsskriften har kommit in till kansliet vid den domstol som avses i 55 § 2 mom.

Om besvären är bristfälliga och det är behövt att komplettera dem för att rättegången ska kunna fortgå, ska ändringssökanden uppmanas att korrigera bristen inom en av domstolen utsatt tid vid äventyr att besvären kan lämnas utan prövning. Följer ändringssökanden inte uppma-

ningen och är besvären så bristfälliga att de inte duger som grund för en rättegång, ska besvären inte prövas.

Har en besvärsskrift sänts direkt till domstolen, ska domstolen utan dröjsmål begära ett utlåtande av den disciplinära förmannen med anledning av besvären, om inte domstolen lämnar besvären utan prövning eller det annars är uppenbart onödigt. Utlåtandet ska ges för kännedom till ändringssökanden.

Anser domstolen att ärendet ska avgöras i enlighet med ändringssökandens ändringsyrkanden, kan domstolen meddela ett sådant avgörande i huvudsaken.

64 §

Huvudförhandling i domstol

Om inget annat följer av 63 §, ska det i ett ärende som gäller disciplinbesvär ordnas en huvudförhandling. Ärendet kan dock behandlas i ett skriftligt förfarande på begäran av ändringssökanden. Trots begäran kan domstolen hålla huvudförhandling.

Domstolen kallar ändringssökanden till huvudförhandlingen. I kallelsen ska datum, klockslag och plats för huvudförhandlingen meddelas. Domstolen kan på eget initiativ eller på begäran av den disciplinära förmannen av ett särskilt skäl kalla den disciplinära förmannen till huvudförhandlingen. Ärendet får prövas och avgöras även om ändringssökanden eller den disciplinära förmannen är frånvarande.

65 §

Avgörande av ärendet och förbud att söka ändring

Ett ärende avgörs utifrån vad som läggs fram vid huvudförhandlingen och det skriftliga rättegångsmaterialet. Domstolen ska på eget initiativ pröva om det ärende som avses i disciplinbesvären har fått prövas och avgöras i ett disciplinärt förfarande, och vid behov undanröja disciplinbeslutet. Domstolen får inte ändra ett disciplinbeslut till ändringssökandens nackdel.

Om ett disciplinbeslut upphävs eller undanröjs, ska bestämmelserna om ersättning av rättegångskostnader i 9 kap. 1 a § 1 mom. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997) iakttas i fråga om statens skyldighet att ersätta ändringssökandens rättegångskostnader. Om ett disciplinbeslut upphävs eller undanröjs delvis, ska på motsvarande sätt bestämmelserna i 2 mom. i den paragrafen iakttas.

I ett beslut som en domstol meddelat i ett ärende som gäller disciplinbesvär får ändring inte sökas genom besvär.

66 §

Särskilda bestämmelser

Domstolen får sända de kallelser och uppmaningar som avses i detta kapitel under den adress som ändringssökanden senast har uppgett för sändande av uppmaningar, kallelser och meddelanden.

När disciplinbesvär behandlas ska i övrigt bestämmelserna om behandling av brottmål i militära rättegångslagen iakttas.

67 §

En parts rätt till extraordinärt ändringssökande

I fråga om rätten till extraordinärt ändringssökande för en part i ett disciplinärende gäller vad som föreskrivs om extraordinärt ändringssökande i 31 kap. i rättegångsbalken. Klagoskriften eller ansökan ska lämnas in hos en domstol som avses i 55 § 2 mom. i denna lag inom sex månader från den dag då disciplinbeslutet fattades. Återställande av försutten fatalietid ska sökas inom 30 dagar efter det att hindret har upphört.

Bestämmelser om den disciplinära förmannens rätt att ansöka om att ett disciplinbeslut ska undanröjas eller återbrytas finns i 126 §.

68 §

Gottgörelse

Den bestraffade ska ges gottgörelse till den del som ett disciplinstraff som påförts i ett disciplin-

plinbeslut har verkställts, och disciplinbeslutet efter detta slutgiltigt har upphävts eller undanröjts eller disciplinstraffet har lindrats. Kommendören för truppförbandet beslutar om gottgörelsen.

Har ett disciplinstraff verkställts delvis, betalas den bestraffade en gottgörelse för den verkställda delen.

Bestämmelser om beloppet av gottgörelsen utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 kap.

Verkställighet

69 §

Tjänstemän som svarar för verkställigheten

För verkställigheten av ett disciplinstraff sörjer chefen för den grundenhet där den som påförts disciplinstraffet tjänstgör eller någon annan som är den närmaste disciplinära förmanen. Vid ett truppförband kan en tjänsteman som fått tillräcklig utbildning förordnas att sörja för verkställigheten.

Sammanräkningen av de arreststraff som ska verkställas vid högvakten eller på annat håll inom försvarsmakten ankommer på den tjänsteman som avses i 1 mom. Den bestraffade ska på begäran ges ett intyg över hur sammanräkningen har gjorts.

Bestämmelser om behöriga myndigheter vid verkställigheten av disciplinbot och böter finns i lagen om verkställighet av böter (672/2002).

70 §

Inledande av verkställigheten

En tjänsteman enligt 69 § 1 mom. ska så snart ett disciplinbeslut har fattats, utan dröjsmål inleda verkställigheten av ett enligt beslutet påfört annat disciplinstraff än varning. En varning får verkställas först när det beslut genom vilket varningen har getts har vunnit laga kraft. Bestämmelser om disciplinbots verkställbarhet finns i 2 § 2 mom. i lagen om verkställighet av böter.

71 §

Avbrytande eller uppskjutande av verkställigheten

Verkställigheten ska genast avbrytas eller får inte inledas, om kommendören för truppförbandet eller domstolen ger ett sådant förordnande som avses i 56 §.

Den förman som övervakar ett disciplinärt förfarande får förordna att verkställigheten av ett disciplinstraff som påförts vid ett disciplinärt förfarande ska skjutas upp eller avbrytas, om förmanen i samband med övervakningen har upptäckt ett väsentligt fel i disciplinbeslutet.

Kommendören för truppförbandet kan skjuta upp eller avbryta verkställigheten av ett disciplinstraff, om den bestraffades hälsotillstånd kräver det eller om det föreligger andra synnerligen vägande skäl.

72 §

Verkställigheten av anmärkning

En anmärkning ska ges den bestraffade personligen och i skriftlig form.

Verkställigheten av en anmärkning förfaller vid den tidpunkt då den bestraffade hemförlovas eller tjänstgöringen annars upphör, dock senast ett år efter det att anmärkningen gavs.

73 §

Verkställigheten av extra tjänstgöring

Som extra tjänstgöring betraktas sådant annat arbete än arbetet enligt tjänstgöringsprogrammet som en bestraffad förordnas att utföra.

En extra tjänstgöring består av två timmar tjänstgöring under en dag.

Extra tjänstgöring får inte verkställas på ett sådant sätt att överansträngning eller någon annan orsak kan leda till att den bestraffades hälsa skadas eller till att hans eller hennes möjligheter att fullgöra sina tjänstgöringsuppgifter påverkas i väsentlig grad.

Verkställigheten av extra tjänstgöring förfaller vid den tidpunkt då den bestraffade hemför-

lovats eller tjänstgöringen annars upphör, dock senast ett år efter att extra tjänstgöring har förordnats.

74 §

Verkställigheten av utgångsförbud

Ett utgångsförbud på högst tre dygn får inte verkställas under ett veckoslut, en helg eller en motsvarande ledig tid som enligt veckoprogrammet ska vara ledig för den som meddelats utgångsförbud, om detta inte är motiverat för att verkställa straffet omedelbart efter den gärning som föranledde straffet. Det måste då finnas vägande skäl för att straffet förläggs till den aktuella tiden och detta ska motiveras särskilt i disciplinbeslutet.

Den som meddelats utgångsförbud får inte under tiden för utgångsförbudet utan tillstånd av den förman som sörjer för verkställigheten avlägsna sig från det kasern- eller inkvarteringsområde eller annat motsvarande område som enligt beslut av kommendören för truppförbandet är utgångsförbudsområde.

Som strafftid räknas den tid under vilken den som meddelats utgångsförbud är intagen på sjukhus för vård. Om den bestraffade själv avsiktligt har orsakat behovet av vård, kan kommendören för truppförbandet dock förordna att tiden för sjukhusvistelsen inte ska räknas som strafftid.

Om den som meddelats ett utgångsförbud kallas till domstol för att vittna eller för att höras, ska tiden inför domstolen samt den tid som gått åt till att ta sig till och från domstolen räknas som tid för verkställighet av påföljden.

Verkställigheten av ett utgångsförbud på högst tio dygn förfaller vid den tidpunkt då den bestraffade hemförlovas eller tjänstgöringen annars upphör, dock senast ett år efter att utgångsförbudet meddelades.

75 §

Verkställigheten av varning

En varning ska kungöras i dagorden i den trupp där den bestraffade tjänstgör eller senast har tjänstgjort. När det gäller kommendören för ett truppförband och andra i motsvarande tjänsteställning samt personer som har en högre tjänsteställning än kommendören, ska varningen dock kungöras i huvudstabens dagorder.

76 §

Verkställigheten av disciplinbot

Disciplinbot verkställs med iakttagande av bestämmelserna om verkställighet av bötesstraff.

Den som har förelagts disciplinbot ska genast ges de uppgifter som behövs för betalning av disciplinboten.

77 §

Verkställigheten av arrest

Arrest innebär frihetsberövande eller begränsning av friheten. Arrest verkställs vid högvakten eller någon annan vakt. Av särskilda skäl kan flera personer som avtjänar arrest hållas i samma rum.

Arrest som av särskilda skäl inte kan avtjänas vid högvakten eller någon annan vakt, verkställs i ett för ändamålet lämpligt övervakat rum, tält eller en hytt eller på en annan motsvarande plats.

På den som avtjänar arrest tillämpas på motsvarande sätt vad som föreskrivs i och med stöd av lagen om behandlingen av personer i förvar hos polisen. Huvudstaben kan meddela föreskrifter om de praktiska arrangemangen vid arrest samt om högvaktens interna ordning.

Om ett ovillkorligt fängelsestraff eller förvandlingsstraff för böter ska verkställas samtidigt med arrest, ska också arresten avtjänas i fängelse på det sätt som föreskrivs om verkställighet av ovillkorligt fängelsestraff och förvandlingsstraff för böter.

78 §

Tjänstgörings- eller arbetsskyldighet vid avtjänande av arrest

Kommendören för truppförbandet kan bestämma att arrest helt eller delvis ska avtjänas så att tjänstgöringsskyldighet fogas till avtjänandet av arresten, om detta är motiverat med tanke på den bestraffades hälsotillstånd eller tjänstgöring eller av något annat särskilt skäl.

Har arrest utdömts i mera än åtta dygn, ska till den del av straffet som överstiger nämnda tid fogas en tjänstgöringsskyldighet.

Fogas en tjänstgöringsskyldighet till arresten, ska tjänstgöringen om möjligt fullgöras i uppgifter enligt tjänstgöringsprogrammet för den bestraffades egen enhet eller en annan egentlig tjänstgöringsplats.

Den som avtjänar arrest kan vid behov åläggas att utföra ett kortvarigt lämpligt arbete på den plats där arrest avtjänas eller i omedelbar närhet till den.

79 §

Inräkning av arrest i strafftiden

Som ett arrestdygn räknas tjugofyra timmar från det att verkställigheten inleddes.

Har den som avtjänar arrest utan tillstånd avlägsnat sig från arresten, ska tiden från ingången av det arrestdygn då den bestraffade avlägsnade sig till utgången av det arrestdygn då han eller hon återvänt för att avtjäna arresten inte räknas in i strafftiden.

Som strafftid räknas den tid under vilken den som avtjänar arrest är intagen på sjukhus för vård. Har den bestraffade själv avsiktligt orsakat vårdbehovet, kan kommendören för truppförbandet dock förordna att tiden för sjukhusvistelsen inte ska räknas som strafftid.

Kallas den som avtjänar sådant straff som avses i 1 mom. till domstol för att vittna eller för att höras, ska tiden inför domstolen samt den tid som gått åt till att ta sig till och från domstolen inräknas i tiden för verkställighet av straffet.

80 §

Arrest vid hemförlovning

Arrest ska avtjänas till slut trots att den bestraffade ska hemförlovas. Hemförlovas den bestraffade av hälsoskäl, ska dock vad som föreskrivs i 85 § 1 mom. iakttas.

81 §

Samtidig verkställighet

Med undantag av anmärkning, extra tjänstgöring, varning och disciplinbot kan flera disciplinstraff inte verkställas samtidigt.

82 §

Utegångsförbud som ska verkställas samtidigt

Sådana utgångsförbud som ska verkställas samtidigt ska sammanräknas till fullo. Den på detta sätt sammanräknade tiden för utgångsförbud får dock uppgå till högst fyrtio dygn.

83 §

Arrest och andra straff som ska verkställas samtidigt

Flera arreststraff som ska verkställas samtidigt ska sammanräknas till fullo. Den på detta sätt sammanräknade strafftiden får dock uppgå till högst fyrtio dygn.

När straff sammanräknas i det fall som avses i 77 § 4 mom. ska arreststraff förvandlas till fängelse på så sätt att ett dygns arrest motsvarar en dags fängelse. Om två eller flera arreststraff ska verkställas i ett sådant fall, ska fängelsedirektören först sammanräkna dem på det sätt som föreskrivs i 1 mom.

Har arreststraff i enlighet med 2 mom. sammanräknats med ett annat straff, ska den dömden först avtjäna förvandlingsstraffet för arrest och därefter de övriga straffen.

84 §

Förvandling av utgångsförbud till disciplinbot

Ett utgångsförbud på minst elva dygn som ännu inte har börjat verkställas eller som inte har avtjänats till fullo vid den tidpunkt när den bestraffade hemförlovas, förvandlas till disciplinbot.

När ett utgångsförbud förvandlas till disciplinbot motsvarar varje fullt dygn av oavtjänat utgångsförbud disciplinbot för en dag. Förvandlingen utförs av kommendören för truppförbandet med iakttagande av de grunder som anges i 3 § 5 mom. och 82 §.

85 §

Förvandling av arrest till disciplinbot

Arrest förvandlas till disciplinbot, om verkställigheten av arreststraffet inte har inletts före hemförlovningen eller om den värnpliktige hemförlovas av hälsoskäl.

När arrest förvandlas till disciplinbot motsvarar varje fullt oavtjänat arrestdygn disciplinbot för tre dagar. Förvandlingen utförs av kommendören för truppförbandet enligt de grunder som anges i 3 § 5 mom. och 83 § 1 mom.

DEL III

FÖREBYGGANDE OCH AVSLÖJANDE AV BROT

9 kap.

Förebyggande och avslöjande av brott

86 §

Behörighet vid förebyggande och avslöjande av brott

Vid försvarsmaktens förebyggande och avslöjande av brott sörjs det för att brott som anknyter till underrättelseverksamhet som riktar sig

mot Finland på det militära försvarets område och till sådan verksamhet som äventyrar syftet med det militära försvaret förebyggs och avslöjas.

Det uppdrag som i 1 mom. föreskrivs för försvarsmakten begränsar inte skyddspolisens i lag föreskrivna behörighet.

Skyddspolisen sörjer för att ett sådant brott som anknyter till underrättelseverksamhet som riktar sig mot Finland på det militära försvarets område och ett sådant brott som äventyrar syftet med det militära försvaret reds ut.

87 §

Tjänstemän som sköter förebyggande och avslöjande av brott

Förebyggandet och avslöjandet av brott sköts och de befogenheter som har samband med detta utövas av försvarsmaktens tjänstemän enligt följande:

1) den officer som förordnats till uppgiften som den biträdande avdelningschef som svarar för kontraspionage vid huvudstaben samt en militärjurist utövar de befogenheter som har föreskrivits för en polisman som hör till befälet och för en anhållningsberättigad polisman,

2) en officer, specialofficer, institutofficer eller underofficer som har förordnats till uppdraget att förebygga och avslöja brott eller en annan tjänsteman som är anställd vid försvarsmakten och har förordnats till uppdraget utövar de befogenheter som har föreskrivits för en polisman; dessa tjänstemän är i de uppdrag som avses i 86 § underställda huvudstaben.

Bestämmelser om tjänster, om utnämning till tjänster, förordnande till en uppgift och behörighetsvillkor för tjänster och uppgifter i fråga om de tjänstemän som avses i 1 mom. finns i lagen om försvarsmakten.

88 §

Principerna för förebyggande och avslöjande av brott

Vid försvarsmaktens förebyggande och avslöjande av brott ska i synnerhet följande principer enligt polislagen iakttas:

- 1) respekten för de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna,
- 2) proportionalitetsprincipen,
- 3) principen om minsta olägenhet,
- 4) principen om ändamålsbundenhet.

89 §

Befogenheter vid förebyggande och avslöjande av brott

I fråga om befogenheterna för de tjänstemän som sköter förebyggandet och avslöjandet av brott inom försvarsmakten i sådana uppdrag som avses i 86 § 1 mom. gäller vad som i polislagen föreskrivs om befogenheter vid förebyggande och avslöjande av brott. De tjänstemän som sköter förebyggandet och avslöjandet av brott inom försvarsmakten har dock av de hemliga metoder för inhämtande av information som avses i 5 kap. i polislagen till sitt förfogande endast

- 1) inhämtande av basstationsuppgifter,
- 2) systematisk observation,
- 3) förtäckt inhämtande av information,
- 4) teknisk avlyssning,
- 5) optisk observation,
- 6) teknisk spårning,
- 7) inhämtande av identifieringsuppgifter för teledresser eller teleterminalutrustning.

De hemliga metoder för inhämtande av information som avses i 1 mom. får endast användas vid avslöjandet av följande brott:

- 1) äventyrande av Finlands suveränitet,
- 2) krigsanstiftan,
- 3) landsförräderi och grovt landsförräderi,
- 4) spioneri och grovt spioneri,
- 5) röjande av statshemlighet, samt

- 6) olovlig underrättelseverksamhet.

Den som sköter förebyggandet och avslöjandet av brott inom försvarsmakten ska utan onödigt dröjsmål meddela skyddspolisen om att de hemliga metoder för inhämtande av information som nämns i 1 mom. används.

I fråga om skyddande av hemligt inhämtande av information och användning av överskottsinformation vid förebyggandet och avslöjandet av brott inom försvarsmakten tillämpas bestämmelserna om detta i denna lag och i polislagen.

90 §

Assistans av polisen och samverkan med polisen vid förebyggande och avslöjande av brott

Har de som förebygger och avslöjar brott inom försvarsmakten inte behörighet att utföra en åtgärd som behövs för skötseln av ett uppdrag enligt 86 § 1 mom., kan polisen på en skriftlig begäran av en tjänsteman som nämns i 87 § 1 mom. 1 punkten utföra en sådan enskild åtgärd som polisen har behörighet till.

Polisen lämnar över de upptagningar och handlingar som erhållits genom en åtgärd som avses i 1 mom. till dem som förebygger och avslöjar brott inom försvarsmakten. Polisen får lämna över upptagningarna och handlingarna obehandlade. De som förebygger och avslöjar brott inom försvarsmakten svarar då för att upptagningarna och handlingarna granskas samt för andra uppgifter med anknytning till behandlingen av informationen på det sätt som föreskrivs i 5 kap. i polislagen.

När sakens natur kräver det utförs ett uppdrag enligt 86 § 1 mom. i samverkan med polisen. Den som förebygger och avslöjar brott inom försvarsmakten och polismyndigheten kommer överens om de frågor som sammanhänger med uppdraget. Polisen har också rätt att av ett särskilt skäl på eget initiativ överta ett ärende enligt 86 § 1 mom., vilket gäller förebyggande och avslöjande av brott, för att undersöka det.

91 §

Rätt att få uppgifter ur vissa myndigheters register vid förebyggande och avslöjande av brott

För skötseln av ett uppdrag enligt 86 § 1 mom. har de tjänstemän som förebygger och avslöjar brott inom försvarsmakten trots sekretessbestämmelserna rätt att få följande uppgifter som är nödvändiga för att uppdraget ska kunna skötas:

1) ur befolkningsdatasystemet uppgifter i enlighet med 13—17 § i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster,

2) ur bötesregistret uppgifter om bötesstraff och verkställigheten av dem, ur det i justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem ingående rikssystemet för behandling av diarie- och ärendehanteringssuppgifter uppgifter om brottmål som är eller har varit anhängiga hos åklagarmyndigheterna eller vid domstol och ur registret över avgöranden och meddelanden om avgöranden uppgifter om avgöranden i brottmål och om avgörandenas laga kraft, om sådan information kan fås,

3) av utrikesministeriet uppgifter om visumansökningar och visumbeslut ur delregistret för visumärenden vilket hör till det utlänningsregister som avses i lagen om utlänningsregistret (1270/1997) samt ur utrikesministeriets informationssystem uppgifter om personalen vid diplomatiska beskickningar och konsulat som representerar den utsändande staten i Finland, om personalen vid en internationell organisations organ i Finland, om sådana personers familjemedlemmar samt dem som är i privat tjänst hos personalen,

4) ur passregistret enligt passlagen (671/2006) uppgifter om passansökan och beslut i ett passärende, uppgifter om pass eller någon annan resehandling som en finsk myndighet har utfärdat, uppgifter om att pass försvunnit, stulits eller omhändertagits samt uppgifter om hinder för att utfärda pass och en anmärkning med anknytning till ett passärende,

5) uppgifter ur det bevakningsdataregister och undersöknings- och handräckningssystem som nämns i tullagen (1466/1994),

6) uppgifter ur utsökingsregistret enligt utsökingsbalken (705/2007),

7) ur det fordonstrafikregister som avses i lagen om fordonstrafikregistret uppgifter om ägare eller innehavare,

8) uppgifter ur personlistor över passagerare enligt lagen om passagerarfartygs personlistor (1038/2009),

9) av dem som idkar inkvarteringsverksamhet behövliga uppgifter om resande i enlighet med lagen om inkvarterings- och förplägnadsverksamhet (308/2006),

10) uppgifter om användningen av frekvenser enligt lagen om radiofrekvenser och teleutrustningar (1015/2001),

11) uppgifter ur registret för disciplinavgöranden enligt 118 §,

12) uppgifter ur värnpliktsregistret enligt värnpliktslagen,

13) uppgifter ur registret över krishanteringspersonal som avses i lagen om militär krishantering,

14) uppgifter ur Försvarsutbildningsföreningens register som avses i lagen om frivilligt försvar,

15) av försvarsministeriet uppgifter om de tillståndsärenden som avses i lagen om export av försvarsmateriel (282/2012),

16) av utrikesministeriet uppgifter om de tillståndsärenden som avses i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning (562/1996),

17) av de myndigheter som begärt handräckning de uppgifter som behövs för att handräckning ska kunna ges.

Bestämmelser om rätten att få uppgifter finns dessutom i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet, lagen om behandling av personuppgifter vid verkställighet av straff, lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet (579/2005), lagen om utlänningsregistret, lagen om försvarsmakten och annanstans i lag.

De uppgifter som avses i denna paragraf får lämnas ut avgiftsfritt och även med hjälp av en teknisk anslutning eller annars elektroniskt på det sätt som om detta överenskomms med den registeransvarige.

92 §

Rätt att få uppgifter av en annan myndighet

De tjänstemän som förebygger och avslöjar brott inom försvarsmakten har rätt att av en myndighet samt av en sammanslutning och person som har anförtrots en offentlig uppgift, avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter och handlingar som behövs för att ett uppdrag enligt 86 § 1 mom. ska kunna utföras, om inte lämnande av sådana uppgifter eller handlingar till huvudstaben eller användningen av uppgifterna som bevis har förbjudits eller begränsats i lag.

Beslutet att inhämta sekretessbelagda uppgifter fattas av en tjänsteman som avses i 87 § 1 mom. 1 punkten.

93 §

Rätt att få uppgifter av en privat sammanslutning

De tjänstemän som förebygger och avslöjar brott inom försvarsmakten har rätt att av ett teleföretag och en sammanslutningsabonnent få kontaktuppgifter om en sådan teleanslutning som inte nämns i en offentlig katalog, eller uppgifter som specificerar en teleanslutning, en e-postadress, en annan teleadress eller teleterminalutrustning, om uppgifterna behövs i ett enskilt fall för att ett uppdrag enligt 86 § 1 mom. ska kunna utföras. De som förebygger och avslöjar brott inom försvarsmakten har motsvarande rätt att få distributionsadressuppgifter av en sammanslutning som bedriver postverksamhet.

DEL IV

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

10 kap.

Allvarliga störningar under normalförhållanden samt undantagsförhållanden

94 §

Tillämpning av bestämmelserna i kapitlet

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas när republikens president i enlighet med 83 § i värnpliktslagen har beslutat om extra tjänstgöring.

95 §

Förhöjning av maximistorleken för disciplinstraff

Utöver vad som i 3 § föreskrivs om disciplinstraff får i ett disciplinärt förfarande

- 1) förordnas extra tjänstgöring högst femton gånger,
- 2) utgångsförbud meddelas för högst fyrtio dagar,
- 3) disciplinbot föreläggas för högst sextio dagar.

En domstol får döma till arrest i högst sextio dygn.

Trots bestämmelserna i 5 § 2 mom. om gemensamt disciplinstraff får utgångsförbud meddelas för högst femtio dygn, disciplinbot föreläggas för högst åttio dagar samt dömas till arrest i högst åttio dygn.

96 §

Påförande av disciplinstraff för en yrkesmilitär

Trots bestämmelserna i 9 § får samtliga militärpersoner påföras alla arter av disciplinstraff.

97 §

En disciplinär förmans befogenheter

Trots bestämmelserna i 12 § får kommandören för en truppenhet påföra samtliga disciplinstraff utom arrest.

Trots bestämmelserna i 12 § får chefen för en grundenhet meddela utgångsförbud för högst 15 dygn.

98 §

Befogenheter för tjänstemän vid huvudstaben som sköter förundersökning

Utöver vad som föreskrivs i 36 § 1 mom. 1 punkten, kan en sådan tjänsteman vid huvudstaben som har avlagt polisunderbefälsexamen vara undersökningsledare vid förundersökning av ett brott som avses i 35 §.

99 §

Befogenheter för den som tjänstgör i enlighet med värnpliktslagen

Den som tjänstgör i enlighet med värnpliktslagen och är chef för en grundenhet eller dennes direkta förman, eller fältväbeln vid en grundenhet, får påföra disciplinstraff i enlighet med vad som i 12 § föreskrivs om rätten att påföra disciplinstraff.

Den disciplinära förman som avses i 1 mom. får vara undersökningsledare i enlighet med 28 §. Den som har tillräcklig utbildning och tjänstgör i enlighet med värnpliktslagen får verka som utredare.

Utöver vad som föreskrivs i 16 § får gripande verkställas av en person som tjänstgör i enlighet med värnpliktslagen och som är direkt förman till den som ska gripas.

Den som har tillräcklig utbildning och tjänstgör i enlighet med värnpliktslagen kan förordnas att sörja för verkställigheten.

100 §

Befogenheter för en reservist som tjänstgör i enlighet med värnpliktslagen vid utredning av brott

En reservist som har fått tillräcklig utbildning för uppdraget och tjänstgör i enlighet med värnpliktslagen får vara undersökningsledare eller utredare i ett uppdrag enligt 35 §.

Utöver vad som föreskrivs i 16 § får gripande verkställas av en reservist som tjänstgör i enlighet med värnpliktslagen och som har förordnats till ett uppdrag enligt 35 §.

En reservist som tjänstgör i enlighet med värnpliktslagen och som har förordnats till ett uppdrag enligt 35 § får delta i detta uppdrag under ledning och övervakning av en tjänsteman som har förordnats till förundersökningsuppdrag inom försvarsmakten.

101 §

Verkställigheten av disciplinstraff

Trots bestämmelserna i 70 § får en varning verkställas genast efter det att ett disciplinbeslut har fattats.

Den bestraffade ska ges gottgörelse till den del en varning har verkställts och disciplinbeslutet slutgiltigt har upphävts eller undanröjts eller disciplinstraffet har lindrats. Bestämmelser om beloppet av gottgörelsen utfärdas genom förordning av statsrådet.

Ett beslut om upphävande av en varning ska kungöras. Vid kungörandet av ett beslut om upphävande av en varning ska bestämmelserna i 75 § om kungörande av varning iakttas. Chefen för en grundenhet eller en disciplinär förman som är överordnad denne kan skjuta upp eller avbryta verkställigheten av ett disciplinstraff i de situationer som avses i 71 § 3 mom.

102 §

Befogenheter för en reservist som tjänstgör i enlighet med värnpliktslagen vid förebyggande och avslöjande av brott

De befogenheter som föreskrivs för en polisman kan i ett uppdrag enligt 86 § 1 mom. utövas av en reservist som fått tillräcklig utbildning för uppdraget och som tjänstgör i enlighet med värnpliktslagen.

En reservist som tjänstgör i enlighet med värnpliktslagen och som har förordnats till en uppgift enligt denna lag att förebygga och avslöja brott inom försvarsmakten, får delta i utförandet av ett uppdrag enligt 86 § 1 mom. och i användningen av metoderna för inhämtande av information enligt 89 § 1 mom. under ledning och övervakning av en tjänsteman som har förordnats att förebygga och avslöja brott inom försvarsmakten.

103 §

Tjänsteansvar för den som tjänstgör i enlighet med värnpliktslagen

På den som tjänstgör i enlighet med värnpliktslagen och utövar sådana befogenheter som avses i 99, 100 eller 102 § tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar.

104 §

Skadeståndsansvar för den som tjänstgör i enlighet med värnpliktslagen

För skada som orsakats i samband med en uppgift som avses i 99, 100 eller 102 § svarar staten i enlighet med vad som föreskrivs i skadeståndslagen (412/1974).

På skadeståndsansvaret för en person som utför en uppgift som avses i 99, 100 eller 102 § tillämpas bestämmelserna i 4 kap. i skadeståndslagen om en värnplikts skadeståndsansvar.

11 kap.

Personregister

105 §

Förhållandet till annan lagstiftning

På behandling av personuppgifter enligt denna lag tillämpas personuppgiftslagen (523/1999) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), om inget annat föreskrivs i denna lag.

106 §

Informationssystemet för militärrättsvården

Informationssystemet för militärrättsvården är ett permanent personregister som är avsett att användas av dem som sköter utredningen av brott inom försvarsmakten. Registeransvarig för informationssystemet är huvudstaben.

Informationssystemet kan innehålla uppgifter som behöver behandlas för sådan utredning av brott som avses i 27 och 35 §. Av de uppgifter som gäller identiteten i fråga om den som är misstänkt för brott som utreds vid försvarsmakten eller är föremål för förundersökning som görs av försvarsmakten eller föremål för tvångsmedel och den som gjort anmälan, den som uppträder som vittne eller målsägande eller den som har något annat samband med ärendet får man i informationssystemet registrera sådana uppgifter som behövs med tanke på ändamålet med informationssystemet. Sådana uppgifter är persons namn, födelsedatum, personbeteckning, kön, modersmål, medborgarskap, avsaknad av medborgarskap, nationalitet, hemstat, civilstånd, födelsestat, födelsehemkommun, hemkommun, yrke, militär grad, tjänstgöringsplats, arbets- och anställningshistoria, adress och telefonnummer eller annan kontaktinformation, uppgift om att personen avlidit eller dödförklarad av personen, och de uppgifter som behövs för specificering av en juridisk person.

I informationssystemet får även annan information som erhållits i samband med tillämpningen av denna lag och som behövs för att un-

dersökningsuppdrag enligt 27 och 35 § ska kunna utföras, diarieföras och uppgiftssökning om dem kunna göras, registreras som följer:

1) numret på en anmälan om brott eller en anmälan om någon annan händelse, tid och plats för händelsen, anmälningstidpunkten, brottsbeteckningar och andra beteckningar, tidpunkten för åtalspreskription av det grövsta brottet, utredande förvaltningsenhet, utredarna, undersökningsläget, undersökningledare, disciplinär förman, de beslut som fattats för att avsluta ärendet samt uppgift om avgörandet i ärendet,

2) uppgifter om tvångsmedel samt om förundersökningsfaser,

3) uppgifter om egendom som någon har förlorat genom brott, eller som har omhändertagits, för att egendomen ska kunna hittas och återställas till ägaren eller innehavaren,

4) uppgifter om en person, vilka inverkar på personens egen säkerhet eller på säkerheten i arbetet inom försvarsmakten,

5) uppgifter om andra behövliga beskrivningar, förhållanden och specificeringar som har samband med försvarsmaktens förundersökningsuppdrag, åtgärder och det inträffade.

Av informationssystemet ska framgå vem som har registrerat en uppgift.

107 §

Rätt att använda informationssystemet för militärrättsvården

Informationssystemet får användas av de tjänstemän som sköter ett uppdrag för utredning av brott om vilket föreskrivs i denna lag.

108 §

Säkerhetsdataregistret

Säkerhetsdataregistret är ett permanent personregister avsett att användas av dem som förebygger och avslöjar brott inom försvarsmakten. Registeransvarig för säkerhetsdataregistret är huvudstaben.

Säkerhetsdataregistret kan innehålla uppgifter som behöver behandlas för att ett uppdrag en-

ligt 86 § 1 mom. ska kunna utföras. Av uppgifter som gäller en persons identitet får i registret införas de uppgifter som behövs med tanke på ändamålet med registret. Sådana uppgifter är personens namn, födelsedatum, personbeteckning, kön, modersmål, medborgarskap, tidigare medborgarskap, avsaknad av medborgarskap, nationalitet, hemstat, civilstånd, familjeförhållanden, födelsestat, födelsehemkommun, hemkommun, utbildning, yrke, arbets- och anställningshistoria, adress och telefonnummer eller annan kontaktinformation, uppgift om att personen avlidit eller om dödförklaring av personen, ljud- och bildupptagningar som gäller personen, identifikationsuppgifter som baserar sig på personens fysiska egenskaper, uppgifterna i ett resedokument, det klientnummer som en myndighet har gett, i fråga om en utländsk person föräldrarnas namn och adress, sådana uppgifter om personen som är nödvändiga med tanke på hans eller hennes egen säkerhet eller på säkerheten i arbetet inom försvarsmakten samt de uppgifter som behövs för specificering av en juridisk person.

I registret får dessutom registreras behövliga uppgifter om utredning av en persons eller ett företags tillförlitlighet.

Av registret ska framgå vem som har registrerat en uppgift.

109 §

Rätt att använda säkerhetsdataregistret

Säkerhetsdataregistret får användas av de tjänstemän som avses i 87 § 1 mom. 1 och 2 punkten och som har förordnats att sköta ett uppdrag för förebyggande och avslöjande av brott enligt 86 § 1 mom.

Huvudstaben får ge rätt att använda säkerhetsdataregistret också till tjänstemän som är anställda hos polisen, Tullen eller gränsbevakningsväsendet och har förordnats till kriminalunderrättelse- och observationsuppgifter eller med uppdraget att analysera brottsuppgifter, i den omfattning som dessa myndigheter har rätt att få uppgifter av försvarsmakten.

110 §

Temporära personregister

Temporära personregister kan finnas för riksomfattande användning inom försvarsmakten eller för användning av en tjänsteman eller en arbetsgrupp bestående av tjänstemän som förebygger och avslöjar brott.

I ett temporärt personregister får det registreras och i registret behandlas endast sådana uppgifter som behövs för att ett enskilt uppdrag eller en uppdragshelhet som avses i 86 § 1 mom. ska kunna utföras. I registret får registreras sådana uppgifter om en person som är nödvändiga med tanke på personens egen säkerhet eller säkerheten i arbetet inom försvarsmakten. Rätt att använda ett temporärt personregister har den eller de tjänstemän för vilka registret har inrättats. Av registret ska framgå vem som har registrerat en uppgift.

Registeransvarig för ett riksomfattande temporärt personregister är huvudstaben. Registeransvarig för ett annat temporärt personregister än ett riksomfattande personregister, vilket har inrättats för att användas av en tjänsteman eller en arbetsgrupp av tjänstemän, är den förvaltningsenhet som svarar för verksamheten.

Huvudstaben beslutar om inrättandet av ett riksomfattande temporärt personregister. Beslut om att inrätta ett annat temporärt personregister än ett som är riksomfattande, vilket inrättas för att användas av en tjänsteman eller en arbetsgrupp av tjänstemän, fattas av den förvaltningsenhet som svarar för verksamheten. Beslutet om inrättande av ett register ska vara skriftligt. När det gäller riksomfattande temporära personregister ska dataombudsmannen underrättas om beslutet att inrätta ett register och om väsentliga ändringar i registret senast en månad innan registret inrättas eller ändras. I beslutet om inrättande ska ändamålet med personregistret anges.

111 §

Behandling av uppgifter som inte hänför sig till ett enskilt uppdrag

Information som erhållits i samband med ett enskilt uppdrag enligt 27, 35 och 86 § och som behövs för att uppdraget ska kunna utföras men som inte sammanhänger med uppdraget i fråga eller något annat pågående uppdrag, men som är behövliga i ett annat sannolikt framtida uppdrag får samlas in och registreras i säkerhetsdataregistret som avses i 108 § och i ett temporärt personregister som avses i 110 § under de förutsättningar som nämns i dessa paragrafer.

När uppgifter registreras ska det om möjligt till dem fogas en bedömning av uppgiftsgivarens tillförlitlighet och uppgifternas riktighet.

112 §

Behandling av överskottsinformation som erhållits med hemliga informationsinhämtningsmetoder och hemliga tvångsmedel

Överskottsinformation som erhållits med hemliga informationsinhämtningsmetoder enligt 89 och 90 § får registreras i säkerhetsdataregistret och ett temporärt personregister, om informationen gäller ett sådant brott i fråga om vilket den informationsinhämtningsmetod med vilken informationen erhållits skulle ha fått användas i syfte att förhindra eller avslöja brottet, eller om informationen behövs för att förhindra ett sådant brott som avses i 15 kap. 10 § i strafflagen.

I 10 kap. 57 § 1 mom. i tvångsmedelslagen föreskrivs om hur överskottsinformation som erhållits med hemliga tvångsmedel enligt 37 och 38 § i denna lag får registreras i informationssystemet för militärrättsvården.

113 §

Utlämnande av uppgifter till en militärmyndighet

Trots sekretessbestämmelserna har huvudstaben rätt att lämna ut uppgifter ur informationssystemet för militärrättsvården och säkerhetsdataregistret till en militärmyndighet, om det behövs för att militärmyndigheten ska kunna sköta sina i lag föreskrivna uppgifter.

För annan användning än ändamålet med registret får uppgifter i informationssystemet för militärrättsvården och säkerhetsdataregistret och de uppgifter som avses i 111 och 112 § dock lämnas ut endast när det behövs för att

- 1) trygga statens säkerhet,
- 2) avvärja en fara som direkt hotar liv eller hälsa eller en anseelig egendomsskada,
- 3) förebygga eller utreda ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst två år.

Uppgifterna får lämnas ut med hjälp av en teknisk anslutning eller annars elektroniskt.

114 §

Utlämnande av uppgifter till andra myndigheter

Trots sekretessbestämmelserna får huvudstaben lämna ut information ur informationssystemet för militärrättsvården och säkerhetsdataregistret till följande myndigheter, om informationen behövs i följande uppgifter:

- 1) till polisen för de uppgifter som avses i 1 kap. 1 § 1 mom. i polislagen och vilka anknyter till att trygga rätts- och samhällsordningen, upprätthålla allmän ordning och säkerhet eller förebygga, avslöja och reda ut brott och sörja för att brott blir föremål för åtalsprövning,

- 2) till gränsbevakningsväsendet för uppgifter enligt territorialövervakningslagen (755/2000) och för sådant förebyggande, avslöjande och utredning av samt överlämnande till åtalsprövning av brott eller för övervakning av personers in- och utresa och för utförande av den gränskontroll som ingår i detta, vilka avses i gränsbevakningslagen (578/2005),

- 3) till Tullen för övervakning av utrikestrafiken, för förebyggande, avslöjande och utredning av samt överlämnande till åtalsprövning av tullbrott eller för övervakning av personers in- och utresa och för utförande av den gränskontroll som ingår i detta, vilka avses i tullagen,

- 4) till åklagarna för tjänsteuppdrag i den omfattning som föreskrivs i 25 § i lagen om åklagarväsendet (439/2011),

- 5) till utrikesministeriet för prövning av de tillståndsärenden som avses i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning,

- 6) till försvarsministeriet för prövning av de tillståndsärenden som avses i lagen om export av försvarsmateriel.

För annan användning av uppgifterna i ett register än ändamålet med registret får uppgifter lämnas ut endast för det syfte som nämns i 113 § 2 mom.

Uppgifterna får lämnas ut med hjälp av en teknisk anslutning eller annars elektroniskt på det sätt som om detta överenskomms med den registeransvarige.

115 §

Utplåning av uppgifter i informationssystemet för militärrättsvården

Ur informationssystemet för militärrättsvården utplånas uppgifterna om en person

- 1) senast tio år efter den senaste uppgiftsregistreringen,

- 2) senast ett år efter det att åtalsrätten för ett brott har preskriberats, om preskriptionstiden för åtalsrätten för brottet är över tio år,

- 3) senast ett år efter det att den registeransvarige har fått kännedom om åklagarens beslut med stöd av 1 kap. 7 eller 8 § i lagen om rättegång i brottmål eller någon annan motsvarande bestämmelse att inte vidta åtgärder för att åtala den som gjort sig skyldig till ett brott eller om åklagarens beslut enligt vilket det i ärendet inte är fråga om ett brott eller inte finns bevis om brott,

- 4) senast ett år efter det att den registeransvarige har fått kännedom om åklagarens beslut att brottet har preskriberats,

5) senast ett år efter det att den registeransvarige har fått kännedom om att åtalet genom ett lagakraftvunnet beslut har förkastats eller det väckta åtalet har förkastats till följd av att åtalsrätten har preskriberats,

6) senast ett år efter det att den registrerade avlidit.

116 §

Utplåning av uppgifter i säkerhetsdataregistret

Ur säkerhetsdataregistret utplånas uppgifterna om en person när det har förflutit 25 år sedan den senaste uppgiften registrerades.

Grunden för uppgifterna och huruvida det är behövligt att behandla dem ska bedömas minst vart femte år.

Uppgifterna i säkerhetsdataregistret om utredning av en persons tillförlitlighet ska utplånas inom ett år från det en motsvarande ny utredning har gjorts och i vilket fall som helst senast tio år efter det att utredningen har gjorts.

117 §

Utplåning av uppgifter i ett temporärt personregister

Ur ett temporärt personregister utplånas uppgifterna om en person

1) när en uppgift har konstaterats vara onödig med tanke på ändamålet med registret,

2) senast ett år efter det att åtalsrätten för ett brott har preskriberats, om preskriptionstiden för åtalsrätten för brottet är över tio år,

3) senast ett år efter det att den registeransvarige har fått kännedom om åklagarens beslut med stöd av 1 kap. 7 eller 8 § i lagen om rättegång i brottmål eller någon annan motsvarande bestämmelse att inte vidta åtgärder för att åtala den som gjort sig skyldig till ett brott eller om åklagarens beslut enligt vilket det i ärendet inte är fråga om ett brott eller inte finns bevis om brott,

4) senast ett år efter det att den registeransvarige har fått kännedom om åklagarens beslut att brottet har preskriberats,

5) senast ett år efter det att den registeransvarige har fått kännedom om att åtalet genom ett lagakraftvunnet beslut har förkastats eller det väckta åtalet har förkastats till följd av att åtalsrätten har preskriberats,

6) senast ett år efter det att den registrerade avlidit.

Grunden för uppgifterna och huruvida det är behövligt att behandla dem ska bedömas minst vart tredje år.

Ett temporärt personregister som inrättats för att användas av försvarsmakten och som blivit onödigt ska förstöras om det inte överförs för arkivering.

118 §

Registret för disciplinavgöranden

Registret för disciplinavgöranden är ett riksomfattande permanent personregister som förvaltas av försvarsmakten. Registret för disciplinavgöranden upprätthålls för registrering och övervakning av avgörandena i disciplinärenden som påförs i ett militärdisciplinförfarande, för utredning av tidigare disciplinbeslut och för upprätthållande av brotts- och påföljdsstatistik samt för registrering av avgörandena i ärenden som behandlats som militära rättegångsärenden vid domstol, inklusive disciplinstraff. Från registret kan behövliga uppgifter flyttas över till värnpliktsregistret i enlighet med vad som i värnpliktslagen föreskrivs om detta.

I registret för disciplinavgöranden registreras uppgifter om avgöranden som fattats i ett disciplinärt förfarande samt om ärenden som åklagare och domstolar har behandlat som ett militärt rättegångsärende, uppgifter om avgöranden som åklagaren fattat i ett militärt rättegångsärende samt om avgöranden i ett disciplinärt förfarande. Som uppgifter om avgörandena registreras namnet på den myndighet som behandlat ärendet, identifikationsuppgifter om ärendet och avgörandet, avgörandet eller uppgift om slutresultatet i ärendet samt uppgift om huruvida avgörandet vunnit laga kraft.

I fråga om ett avgörande i ett disciplinärt förfarande registreras utöver de uppgifter som av-

ses i 2 mom. också de uppgifter som avses i 53 § samt

1) när en part har delgetts beslutet,
2) uppgift om huruvida ändring har sökts och om beslut som har fattats med anledning av detta,

3) granskningsanteckningar och åtgärder som tillsynen över det disciplinära förfarandet har föranlett, samt

4) uppgifter om verkställigheten av påföljden.
I registret registreras en person som avses i 1 § och som i ett militärdisciplinförfarande varit misstänkt för ett brott. Av de uppgifter som gäller en registrerad persons identitet får i registret införas personens namn, personbeteckning, kön, modersmål, medborgarskap, hemkommun och adress.

119 §

Registeransvariga för registret för disciplinavgöranden

Registeransvariga för registret för disciplinavgöranden är

1) en grundenhet eller motsvarande trupp eller inrättning i fråga om de personer som tjänstgör där i enlighet med värnpliktslagen,

2) ett truppförband eller en motsvarande trupp eller inrättning i fråga om andra personer som tjänstgör där än de som gör det på grunder enligt 1 punkten, med undantag av kommendören för truppförbandet och andra i motsvarande tjänsteställning, samt

3) huvudstaben i fråga om dem som tjänstgör där samt kommendörerna för truppförbanden och personer i motsvarande eller högre tjänsteställning.

120 §

Utplåning av uppgifter i registret för disciplinavgöranden

Uppgifterna i registret för disciplinavgöranden ska

1) när det gäller anmärkning, extra tjänstgöring och utgångsförbud för högst tio dygn utplånas tre år och

2) när det gäller varning, utgångsförbud för mer än tio dygn, disciplinbot och arrest utplånas fem år

efter det att en person dömts till eller påförts ett disciplinstraff, om inte personen under denna tid har bestraffats genom ett domstolsbeslut eller i ett disciplinärt förfarande.

Har en person bestraffats genom ett domstolsbeslut eller i ett disciplinärt förfarande mer än en gång, ska uppgifterna i registret för disciplinavgöranden utplånas fem år efter det sista disciplinstraffet.

121 §

Behandling av känsliga uppgifter

Uppgifter som avses i 11 § 3 punkten i personuppgiftslagen får samlas in och registreras i ett personregister som avses i detta kapitel när behandlingen av uppgifterna är behövlig med tanke på ändamålet med registret.

Uppgifter som avses i 11 § 1 och 2 samt 4—6 punkten i personuppgiftslagen får samlas in och registreras i ett personregister som avses i detta kapitel endast när behandlingen av uppgifterna är nödvändig för att ett enskilt uppdrag enligt 27 eller 35 § eller 86 § 1 mom. i denna lag ska kunna utföras.

Uppgifter som avses i 11 § 4 punkten i personuppgiftslagen får dessutom samlas in och registreras i ett personregister som avses i detta kapitel när behandlingen av uppgifterna är nödvändig för att den registrerades egen säkerhet eller säkerheten i arbetet vid myndigheten ska kunna garanteras.

122 §

Granskning av personuppgifter

När en registrerad vill granska uppgifterna om sig själv ska han eller hon personligen framställa en begäran om detta till den registeransvarige eller till en annan förvaltningsenhet som den registeransvarige har anvisat och som har rätt att ge ut uppgifter på försvarsmaktens vägnar, samt styrka sin identitet.

Den registeransvarige eller en förvaltningsenhet som denne förordnat lämnar ut uppgifterna för granskning.

123 §

Begränsningar i granskningsrätten

En registrerads granskningsrätt gäller inte säkerhetsdataregistret eller ett temporärt personregister.

Dataombudsmannen kan på begäran av en registrerad granska lagenligheten i de uppgifter om den registrerade som har införts i säkerhetsdataregistret och i ett temporärt personregister.

12 kap.

Övervakning

124 §

Granskning av disciplinstraffen

Kommendören för ett truppförband ska minst kvartalsvis granska de disciplinstraff som påförts av disciplinära förmän som är underställda kommendören.

Huvudstaben utför eller låter utföra granskningar av disciplinstraffen vid behov.

125 §

Granskning av registren för disciplinavgöranden

Kommendören för armén, kommendören för marinen, kommendören för flygvapnet och en

motsvarande disciplinär förman ska biträdd av en militärjurist granska underlydande truppers och inrättningsars register för disciplinavgöranden minst en gång om året.

126 §

Övervakning av utövningen av disciplinär makt

En disciplinär förman ska övervaka hur de underlydande disciplinära förmännen utövar sin disciplinära makt.

Om kommendören för ett truppförband eller en disciplinär förman som är överordnad kommendören upptäcker att det vid ett disciplinärt förfarande har skett ett väsentligt fel eller att en disciplinär förman har överskridit sina befogenheter eller att ett beslut som fattats i ett disciplinärende till sitt slutresultat är felaktigt eller uppenbarligen oskäligt, ska denne upphäva beslutet eller lindra disciplinstraffet. Beslutet får dock inte upphävas eller ändras, om det har förflutit mer än två år sedan det fattades, om inte synnerligen vägande skäl kräver detta.

Om en disciplinär förman som avses i 2 mom. finner att ett disciplinärende bör tas upp till behandling på nytt eller att ett disciplinbeslut borde ändras till nackdel för svaranden i ett disciplinärende, kan förmannen ansöka om att disciplinbeslutet ska undanröjas eller återbrytas. På ett disciplinbeslut tillämpas på motsvarande sätt vad som föreskrivs om förutsättningarna för undanröjande av dom i 31 kap. 1 § 1 mom. i rättegångsbalken och om förutsättningarna för återbrytande av dom i 9 § 1 mom. i det kapitlet.

Ansökan ska göras hos den domstol som avses i 55 § 2 mom. i denna lag inom sex månader från den dag då disciplinbeslutet fattades. På förfarandet i domstol tillämpas vad som i 31 kap. i rättegångsbalken föreskrivs om förfarandet vid extraordinärt ändringssökande.

Om domstolen eller den förman som övervakar ett disciplinärt förfarande har ändrat ett beslut som en lägre förman har fattat i ett disciplinärende eller upphävt det, ska beslutet delges parterna. Vid delgivningen ska vad som i 54 § föreskrivs om delgivning av disciplinbeslut iaktas.

Om en påföljd som påförts i ett disciplinbeslut har verkställts och disciplinbeslutet har upphävts eller undanröjts eller påföljden lindrats, ska vad som i 68 § föreskrivs om gottgörelse iakttas. Beslut om gottgörelse fattas av den disciplinära förman som avses i 2 mom. i denna paragraf.

127 §

Försvarmaktens övervakning av brottsbekämpningen inom försvarmakten

Försvarmaktens ledning enligt lagen om försvarmakten övervakar brottsbekämpningen inom försvarmakten. Dessutom övervakar försvarmaktens assessor som nämns i 36 § 1 mom. 1 punkten i denna lag utredningen av brott enligt 35 § och avdelningschefen för underrättelseavdelningen övervakar förebyggandet och avslöjandet av brott enligt 86 §.

128 §

Övervakning som försvarsministeriet utför

Det protokoll som upprättas över användningen av hemliga tvångsmedel enligt 37 § och användningen av hemliga metoder för inhämtande av information enligt 89 § 1 mom. ska lämnas till försvarsministeriet.

Försvarsministeriet ska ges uppgifter om frågor med anknytning till försvarmaktens brottsbekämpning vilka är samhälleligt eller ekonomiskt betydelsefulla eller tillräckligt allvarliga för att betraktas som betydelsefulla.

Vid organiserandet och övervakningen av användningen av hemliga tvångsmedel och hemliga metoder för inhämtande av information samt vid registreringen av åtgärder och i de utredningar som ska ges för övervakningen ska det iakttas vad som föreskrivs i och med stöd av tvångsmedelslagen och polislagen.

129 §

Berättelse till riksdagens justitieombudsman

Försvarsministeriet ger årligen riksdagens justitieombudsman en berättelse om användningen och övervakningen av hemliga tvångsmedel enligt 37 § och hemliga metoder för inhämtande av information enligt 89 § 1 mom. och om skyddandet av dem. Berättelsen ges dessutom till skyddspolisen för kännedom.

13 kap.

Särskilda bestämmelser

130 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om meddelanden som gäller verkställigheten av disciplinstraff och om andra meddelanden mellan myndigheter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

131 §

Registrering i registret över avgöranden och meddelanden om avgöranden

Uppgifter om disciplinstraff som en domstol påfört ska registreras av domstolen i registret över avgöranden och meddelanden om avgöranden i justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem för förmedling till militärmyndigheterna. På registreringen tillämpas lagen om justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem (372/2010) och vad som föreskrivs med stöd av den.

14 kap.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

132 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den

20 .

Genom denna lag upphävs militära disciplinlagen (331/1983) och lagen om fullgörande av polisuppgifter inom försvarsmakten (1251/1995).

133 §

Övergångsbestämmelser

Om ett brott som ska behandlas i ett disciplinärt förfarande har begåtts före ikraftträdandet av denna lag, tillämpas på de påföljder som påförs, på tvångsmedlen, behandlingen av ärendet och ändringssökande samt på verkställighet och övervakning de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Till dess att högsta domstolen ansluter sig till justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem, skickar den de uppgifter som avses i 131 § genom att sända kopior av sina avgöranden till Rättsregistercentralen för förmedling till

militärmyndigheterna, om det inte genom förordning av justitieministeriet föreskrivs något annat om överföringen av uppgifter.

Den behandling av uppgifter som gäller informationssystemet för militärrättsvården enligt 106 § i denna lag ska genomföras i enlighet med denna lag inom fyra år från lagens ikraftträdande.

Uppgifterna i det straffdataregister som nämns i 10 § i lagen om fullgörande av polisuppgifter inom försvarsmakten förs till behövliga delar över till informationssystemet för militärrättsvården.

Om det någon annanstans i en lag eller förordning hänvisas till bestämmelserna i militära disciplinlagen eller lagen om fullgörande av polisuppgifter inom försvarsmakten, ska hänvisningen sedan denna lag trätt i kraft anses vara en hänvisning till denna lag.

Lag

om ändring av strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i strafflagen (39/1889) 6 kap. 16 §, sådan den lyder i lag 515/2003, samt ändras 6 kap. 1 § 4 mom., 8 kap. 18 § 3 mom. och 16 kap. 15 §, sådana de lyder, 6 kap. 1 § 4 mom. i lagarna 515/2003 och 1195/2004, 8 kap. 18 § 3 mom. i lag 297/2003 och 16 kap. 15 § i lag 563/1998, som följer:

6 kap.

Om bestämmande av straff

1 §

Straffarter

göring, varning, utgångsförbud, disciplinbot och arrest. När en bestämmelse enligt vilken påföljden är disciplinstraff tillämpas på någon annan än en person som lyder under 45 kap., ska han eller hon dömas till böter i stället för disciplinstraff.

Disciplinstraff för krigsmän och andra som lyder under 45 kap. är anmärkning, extra tjänst-

8 kap.

Om preskription

18 §

Hänvisningsbestämmelse

— — — — —
Bestämmelser om preskription av verkställigheten av disciplinstraff som krigsmän och andra som lyder under 45 kap. döms till finns i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten (/).

16 kap.

Om brott mot myndigheter

15 §

Olaga befriande av fånge

Den som olagligen
1) befriar en fånge, anhållen eller gripen eller en person som dömts till arrest enligt lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten, ur fängelse eller annat förvar eller från den tjänstemans eller krigsmans uppsikt som bevakar, ledsagar eller transporterar honom eller henne, eller hjälper denne att undkomma, eller
2) hindrar en behörig tjänsteman eller krigsman att gripa en flyende som har förordnats att häktas eller anhållas eller som ska gripas, ska för *olaga befriande av fånge* dömas till böter eller fängelse i högst två år.
Försök är straffbart.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 1 och 2 § i lagen om verkställighet av böter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om verkställighet av böter (672/2002) 1 § 1 mom. 2 punkten och 2 § 2 mom., av dem 1 § 1 mom. 2 punkten sådan den lyder i lag 224/2008, som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

I den ordning som föreskrivs i denna lag verkställs följande påföljder:

— — — — —
2) disciplinbot som ett utegångsförbud har förvandlats till med stöd av 84 § 1 mom. i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten (/) eller som arrest har för-

vandlats till med stöd av 85 § 1 mom. i den lagen,
— — — — —

2 §

Påföljders verkställbarhet

— — — — —
Sådan disciplinbot enligt 84 § 1 mom. och 85 § 1 mom. i lagen om militär disciplin och

brottsbekämpning inom försvarsmakten som ett utgångsförbud eller arrest har förvandlats till är verkställbar omedelbart efter förvandlingen.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av lagen om säkerhetsutredningar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om säkerhetsutredningar (177/2002) 8 § 1 mom. 4 punkten samt 22 och 26 §, av dem 8 § 1 mom. 4 punkten sådan den lyder i lag 595/2005 och 22 § sådan den lyder i lag 401/2010, som följer:

8 §

Genomförande av en säkerhetsutredning

En säkerhetsutredning kan enbart bygga på registeruppgifter i

4) informationssystemet för militärrättsvården och säkerhetsdataregistret, vilka förs av huvudstaben,

mationssystem ingående rikssystemet för behandling av diarie- och ärendehanteringssuppgifter om brottmål som är eller har varit anhängiga hos åklagarmyndigheterna eller vid domstol, i registret över avgöranden och meddelanden om avgöranden om avgöranden i brottmål eller i informationssystemet för militärrättsvården och säkerhetsdataregistret vilka förs av huvudstaben.

26 §

Personregister över säkerhetsutredningar

Bestämmelser om personregister som förs över säkerhetsutredningar finns i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet och i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten (/).

22 §

Genomförande av en begränsad säkerhetsutredning

En begränsad säkerhetsutredning kan bygga enbart på registeruppgifter i datasystemet för polisärenden, straffregistret, bötesregistret eller i det i justitieförvaltningens riksomfattande infor-

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 25 och 48 § i vägtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i vägtrafiklagen (267/1981) 25 § 3 mom., och 48 § 2, 4 och 5 mom.,
sådana de lyder, 25 § 3 mom. och 48 § 2 mom. i lag 23/2001, 48 § 4 mom. i lag 449/1989 och 48 §
5 mom. i lag 527/2005, som följer:

25 §

Hastighetsbegränsningar

— — — — —
Förare av uttryckningsfordon och av fordon
som används vid trafikövervakning eller i poli-
sens, gränsbevakningsväsendets eller Tullens
tjänsteuppdrag eller i tjänsteuppdrag enligt 86 §
1 mom. i lagen om militär disciplin och brottsbe-
kämpning inom försvarsmakten (/) samt fö-
rare av fordon som hör till en kortege som leds
av ett polisfordon får överskrida den högsta till-
åtna hastigheten enligt denna paragraf, om upp-
giftens brådskande natur nödvändigtvis kräver
det.
— — — — —

48 §

Undantagsstadganden

— — — — —
Utryckningsfordon som avger föreskrivna
ljussignaler och fordon i polisens, gränsbevak-
ningsväsendets eller Tullens tjänsteuppdrag el-
ler i tjänsteuppdrag enligt 86 § 1 mom. i lagen
om militär disciplin och brottsbekämpning inom
försvarsmakten samt fordon som hör till en kor-
tege som leds av ett polisfordon som avger
nämnda signaler får med iakttagande av särskild
försiktighet framföras på väg, del av väg eller

område där körning annars är förbjuden, om
uppdraget nödvändigtvis kräver det.
— — — — —

Fordon som används i arbete som avses i
3 mom., vid trafikövervakning eller i polisens,
gränsbevakningsväsendets eller Tullens tjänste-
uppdrag eller i tjänsteuppdrag enligt 86 §
1 mom. i lagen om militär disciplin och brottsbe-
kämpning inom försvarsmakten, får trots
26—28 § i denna lag tillfälligt stannas eller par-
keras på det sätt som uppdraget kräver, under
förutsättning att trafiken inte uppenbart utsätts
för fara.

Samma rätt som en förare av en polisbil som
avger föreskrivna ljus- och ljudsignaler har att
med iakttagande av särskild försiktighet avvika
från bestämmelserna i denna lag har också en
polisman, en tullman, en gränsbevakningsman
och en tjänsteman som avses i lagen om militär
disciplin och brottsbekämpning inom försvars-
makten i ett uppdrag för att förebygga och avslö-
ja brott, i observationsuppgifter, en polisman, en
tullman och en tjänsteman som avses i lagen om
militär disciplin och brottsbekämpning inom
försvarsmakten i ett uppdrag för att förebygga
och avslöja brott, i en teknisk observationsupp-
gift och en polisman i ett täckoperationsuppdrag
och uppdrag som har samband med bevisprovo-
kation genom köp.

— — — — —
Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 10 § i lagen om utlänningsregistret

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utlänningsregistret (1270/1997) 10 § 1 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag 305/2004, som följer:

10 §

Utlämnande av uppgifter ur registret

Utöver vad som bestäms i någon annan lag eller i internationella avtal som är bindande för Finland får, utan hinder av sekretessbestämmelserna och i den mån det är nödvändigt för att den mottagande myndigheten skall kunna utföra sina i lag bestämda uppgifter, ur utlänningsregistret utlämnas information till

1) försvarsmakten om ansökningar som gäller visum, uppehållstillstånd och internationellt

skydd och om beslut som gäller dessa ansökningar, för förebyggande och avslöjande av brott, samt om registrering av uppehållsrätt och uppgifter om medborgarskap för behandling av värnpliktsärenden enligt värnpliktslagen (1438/2007),

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 7 § i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning (562/1996) 7 § 1 mom., sådant det lyder i lag 226/2011, som följer:

7 §

Rätt till granskningar och information

Utrikesministeriet, tullmyndigheterna och skattemyndigheterna har trots bestämmelserna om tystnadsplikt rätt att till varandra lämna sådan information om exportörer och exporterade produkter med dubbel användning som myndigheterna behöver i sin övervakningsuppgift. Den-

na information får lämnas ut till Europeiska unionens övervakningsmyndigheter. Bestämmelser om huvudstabens rätt att av utrikesministeriet få uppgifter om produkter med dubbel användning finns i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av lagen om försvarsmakten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om försvarsmakten (551/2007) 7 och 8 §, 16 § 4 mom., rubriken för 37 § och 37 § 3 mom. samt
fogas till 19 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 840/2011, ett nytt 3 mom. och till lagen en ny 23 a § som följer:

2 kap.

Behörighet

7 §

Militär disciplin

Bestämmelser om försvarsmaktens disciplinära makt finns i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten (/).

8 §

Brottsbekämpning

Bestämmelser om försvarsmaktens brottsbekämpning finns i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten.

16 §

Registret för tillstånds- och övervakningsärenden

Uppgifter i registret kan lämnas ut för skötseln av uppgifter enligt lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten.

19 §

Utredande av identitet, avlägsnande av en person och rätt att gripa en person

En person som lyder under 45 kap. i strafflagen får dessutom gripas, om

1) det utifrån personens hotelser eller övriga uppträdande kan dras slutsatsen att personen sannolikt kommer att göra sig skyldig till ett brott, eller

2) personen är okänd och på förfrågan av en förman eller ordningspatrull eller en militärperson i ett vakt- eller jouruppdag vägrar ge de uppgifter som behövs för att hans eller hennes identitet ska kunna redas ut, eller ger uppenbart oriktiga uppgifter om sin identitet.

23 a §

Undersöknings- och genomsökningsrätt för kommandören för ett truppförband

Undersökning och genomsökning som avses i 25 § 1 mom. i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten får företas i fråga om en person som är i försvarsmaktens tjänst och inte lyder under 45 kap. i strafflagen, om det finns skäl att misstänka att personen har brutit mot de bestämmelser som nämns i det momentet.

På försvarsmaktens egendom samt på narkotika eller alkoholdrycker som innehas olovligt eller olagligt tillämpas på motsvarande sätt vad som föreskrivs i 25 § 2 mom. i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten.

37 § <i>Behörighetsvillkor för tjänsterna och uppgifterna vid försvarsmakten</i>	villkor för tjänster och uppgifter vid försvarsmakten, såsom utbildningskrav, krav på erfarenhet samt krav på ledarförmåga i förmansuppgifter.
Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om särskilda behörighets-	Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 28 § i lagen om militär krishantering

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om militär krishantering (211/2006) 28 § 1 mom. som följer:

28 § <i>Straffrättsligt ansvar</i>	melserna om brott begångna under krigstid. På dem tillämpas bestämmelserna i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten (/) och bestämmelser som utfärdats med stöd av den till den del något annat inte bestäms i denna paragraf.
På personer som deltar i utbildning eller övning som avses i 6 § eller i krishanteringstjänstgöring tillämpas bestämmelserna i 45 kap. i strafflagen. På brott som avses i militära rättegångslagen (326/1983) och som sådana personer har begått på krishanteringsoperationens tjänstgöringsområde tillämpas dock inte bestämmelserna om brott begångna under krigstid. På dem tillämpas bestämmelserna i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten (/) och bestämmelser som utfärdats med stöd av den till den del något annat inte bestäms i denna paragraf.	Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 4 § i matrikellagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i matrikellagen (1010/1989) 4 § 2 mom., sådant det lyder i lag 613/2002, som följer:

4 §

Uppgifter i matrikeln

— — — — —
I matrikeln ska dessutom införas
1) uppgift om fullgörande av värnplikt eller befrielse från värnplikt,
2) uppgift om
a) disciplinstraff, med undantag av anmärkning som ges för ett militärbrott,

b) av domstol enligt 40 kap. i strafflagen (39/1889) utdömt straff för tjänstebrott eller militärt tjänstebrott, med undantag av anmärkning som utdömts för ett militärbrott,

c) av domstol utdömt fängelsestraff för något annat brott, om straffet har ådömts en tjänsteman eller om brottet har begåtts medan den dömda stod i tjänsteförhållande till staten.

— — — — —
Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 16 och 17 § i lagen om behandling av personuppgifter vid verkställighet av straff

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om behandling av personuppgifter vid verkställighet av straff (422/2002) 16 § 1 mom. 10 punkten och 17 § som följer:

16 §

Utlämnande av uppgifter ur verkställighetsregistret samt övervaknings- och verksamhetsregistret

Utöver vad som föreskrivs i 29 § lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och i övrigt i nämnda lag får den registeransvarige trots bestämmelserna om sekretess ur fångvårdsväsendets verkställighetsregister samt övervaknings- och verksamhetsregister lämna ut uppgifter som gäller dömda, fångar och dem som intas i en straffanstalt och som är nödvändiga för

— — — — —
10) militärmyndigheterna för förande av värnpliktsregistret samt för huvudstaben för förande av försvarsmaktens säkerhetsdataregis-

ter och informationssystem för militärrättsvården,
— — — — —

17 §

Utlämnande av uppgifter ur säkerhetsregistret

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får uppgifter i fångvårdsväsendets säkerhetsregister trots sekretessbestämmelserna lämnas ut till polisen, huvudstaben, Tullen och gränsbevakningsväsendet för ändamål som motsvarar säkerhetsregistrets användningsändamål. När en uppgift lämnas ut ska dess tillförlitlighetsgrad uppges.

— — — — —
Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 31 § i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning (577/2005) 31 § 3 mom. och *fogas* till 31 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1229/2013, ett nytt 4 mom. som följer:

31 §

Tillämpning av bestämmelserna om militära brott

— — — — —
På förundersökning i militära rättegångsärenden och på militärdisciplinförfarandet vid gränsbevakningsväsendet tillämpas vad som bestäms i 1—35, 45—85, 94—104, 124 och 126 § eller med stöd av 130 § i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten (/). Vad som i de nämnda paragraferna bestäms om huvudstabens och försvarsmaktens disciplinära förmäns uppgifter och befogenheter tillämpas vid gränsbevakningsväsendet på dess stab och dess disciplinära förmän.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om förfarandet vid förundersökning i militära rättegångsärenden samt om sådana disciplinära förmän vid gränsbevakningsväsendet som avses i 10 § i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom försvarsmakten, om sådant utlåtande som avses i 33 § i den lagen och om verkställigheten av en varning enligt 75 § i den lagen i ett militärdisciplinärende som behandlas vid gränsbevakningsväsendet.

—
Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors den 18 mars 2014